

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Infortiati Partem

Bartolus

Lvgdvni, 1567

Testamentis. & quitesta. face. poss.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96147](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96147)

Confilio 7 opera.

§. Curator. In ter. ibi replicatio ter. igitur vñ dicitur...

§. Cum dementis. In ver. questus in glino cap. recte. ibi ad exhibendum...

Liber vigesimus octavus.

De testa. & qui testa. face. pos. & quemad. testa. fiant. Tit. j.

§. Blo. Continuat rub. duob. modis. Primo ad prima dictum est...

- 1 Testamentum diffinitio facta p iuriconsultum est perfecta.
2 Diffinitio dicitur ponere substantia rei diffinitio.
3 Voluntas iusta que dicitur. 7 quot modis dicitur iusta.
4 Significatio propria potius sumitur ex diffinitione quaz ex alluione.
5 Testm in quo filius iniuste exheredatur. an sit nullum ipso iure.
6 Negativa postposita facit equipollere suo pio.
7 Testm conditum ante ingressum religionis qñ confirmetur per ingressum 7 professionem.
8 Testm proprie est quid intellectuale. 7 incozozale.
9 Statutum. q de quolibet testio soluat gabella. vna d3 soluisgabella. etiam si mille scriptur fuerent.

Testamentum. Diffinitio testamenti. Op. legatum est iusta scientia voluntatis nostre...

1 Diffinitio non est bona. 2 celsantia. 3 deo p ea declaranda sciendum est q diffinitio d3 ponere substantia rei diffinitio...

sub quo res est diffinita. Item d3 continere drias. ut q hoc...
parat. q differt ab alijs speciebus cõtenis sub illo gñe...
in oibus legibus in qd. diffinitio ponitur tanq gema...

Teri post dispositione...
C. de p. i. n. p. of.
In q tunc fieri debet...
C. de legi. l. non du...

ALEX. C. Testm. De...
titu. de instr. edi. s. com...
titu. de instr. edi. s. com...

scri post dispositionem facta, illud non vitiat ipso iure. l. vniuer
 fa. C. de p. i. i. n. p. of. Sed si diceret non valere pp aliquod omif
 sum q tunc fieri debebat, tunc intelligitur non valere ipso iure
 vt C. de leg. l. non dubium. Sic in pmissis, si non exprimitur
 ca, vel exprimitur non legitima, cum illud esset sciendum tpe te
 stamenti, intelligitur euacuato ipso iure. Si vero omitatur
 pbatio per heredem, cum illud deberet fieri post factum testm,
 tunc post mortem testatoris dicitur intelligi euacuato, non ipso iu
 re, sed opz q euacuatur per qrelam. C. vno ad alias glo. Et
 vt q hic non sit bona grammatica, transit. n. de pluralitate ad
 singularitatem. l. i. plautius. de au. arg. leg. Jac. de Bre. ex
 ponit q s. nostrum, quali velit dicere, non est mala grammati
 ca, si post pluralitatem sequat distributum singularis nume
 ri, hoc est vtz. Quero, of hic post mortem, de qua morte in
 telligitur? dicit gl. q de naturali, non de ciuili, q dicit vtz nisi
 ciuili hinc emittit emm oimodo sicut naturalis. Et per hoc di
 co, q si aliquis fecit testm, et instituit aliquem heredem et mona
 sterium q in ingressibus erat, instituit in re certa. Si ponimus q
 fit necesse institui, et postea ingrediatur monasterium, q per pro
 missionem q est mors ciuili. l. deo nobis. in prin. C. de episc. et
 cle. testm non confirmat. Et iste passus tangitur in auth. si qua
 mulier. C. de sacros. ec. de mona. g. illud. et in auth. d. san. epi.
 si qua mulier. et in Spe. de sta. mona. g. i. ver. si. l. Quod puto
 vtz si ingreditur religionem, q pt habere proprium in coi. no
 n. tunc eg parat mors ciuili naturalis ali q ad oia. Quod appa
 ret, q pt succedere d. l. deo nobis. g. i. Item pt qm q distribue
 re inter filios d. auth. si qua mulier. et forte pt renouare testm
 existens religiosus. l. sed si mors. de don. inter vir. et vx. Sed
 si ingredere ordinem fratrum minorum, qui nihil habere pnt in
 b pno vel coi. tunc putarem testm tale morte ciuili confirmari
 i ri, q in oibus e ciuiles effectus, hinc naturalis d. l. deo nobis.
 in prin. Quero vtz testm possit aliter diffiniri. Hic dicit quod
 sic, et diffinit. Testm est qdam solennis ordinatio cum institutio
 ne heredis. Non cura de hac diffinitione, q d diffinitio iurisco. e
 perfectissima. Quero vtz testm possit aliquid corporale vel
 incorporale. Rn. q incorporale est intellectuale. Et gl. quod
 8 apparet, q vnum pt fieri in oibus codicib. l. vnum. j. co. l. on
 hoc facit. j. quemad. testa. apper. in rubio r nigro. C. de edic. di.
 Adr. tot. l. si ad idem. j. de sal. l. Paulus. Rn. pprie loquendo
 est qd intellectuale, vt hic apparet in diffinitione, que dicit quod
 testm e snia voluntatis nostre, q vulgo appellemus testm scriptu
 ram testamenti, vt in d. i. s. Et predictis apparet, q etiam in sta
 tuto testm ponit p snia voluntatis nostre quicqz sic p eo quod e
 9 intellectuale. Replum, of statuta de quolibet testis soluat h tan
 ta gabella. Certe si ex vno testis fierent centum, aut mille scriptu
 re vnu testm est, et vna gabella dicitur solui, q refert se ad testm, put
 e snia voluntatis nostre. Aliud est statutum quo dicitur, q notarius
 de quolibet testis scripto per eum, accipiat tot. sive tm. Certe si
 mille vicibus scriberet, mille vicibus deberet sibi solui, tm qz
 refert se ad ipsum corpus scripture testamenti prout est quid
 corporale, hic non habemus alia.

ADDITIONES.

- a ALEX. C. Testm. De impugnatione testoz vi le per Spe. in
 titu. de instr. edi. s. compendiose, et oimam dicitum testoz vide
 ibi. in s. se. j. Adde quod large appellatione testamenti, venit co
 dicillus, et etiam quilibet vltima voluntas fm gl. et Bal. in l. j.
 C. com. nu. deleg.
- b ALEX. C. Perfectam. Adde l. j. cum gl. s. de cap. dimi. Adde
 q p Pau. de ca. sequitur diffinitionem iurisco. q dicit perfectissi
 mam. et q gl. b. n. d. subaudiendo cum institutione heredis, quia
 pp id q dicitur Bar. et Bal. dicit ipse, non pt discerni testm a legato,
 vel fideicommissio, nam etiam legatum pt dici voluntatis nostre
 iusta. i. perfecta snia habito legatum ad eam perfectionem que
 in eo requiritur, vt fiat coram quinqz testibus, et sicut testm ha
 bito respectu ad illud q requiritur in eo, quod fiat coram septē
 c cum institutione heredis.
- c ALEX. C. Ad est perfecta. Adde gl. in auth. de here. r sal. g. ex
 heredato. q ad hoc summe ponderat ibi Ang. q voluit q istō
 verbum istum, adaptetur iustitie et ordinis iuris, aut statutoz p
 quam gl. dicit ibi idem Ang. q si superior committit eam hoc mō
 audias, et iustitiam facias, q illa verba important iustitiam par
 tis, et iuris ordinem, facit l. i. iuncta rub. j. de iuu. test. et quod vo
 luit hic Pau. et Abod. et ponunt Abod. in rub. et de testa. q
 no. ad statuta loquentia de possidentibus iusto titulo, q opz q
 ad talem tit. concurrat iustitie partis possidentis, et ordinis iuris,
 et aut statuti. Non. n. possent possidentem prescribere, nisi habe
 rent iustum tit. fm quod requiritur statutum.
- d ALEX. C. Exheredatus. Quia si filius in merito exheredatur

an incontinenti nullum sit testm, vide Bald. in l. omni modo in
 prin. g. q. C. de inof. test.
 e ALEX. C. Primo dicit. Et p materia vt esse test. in l. si possib.
 mus. s. si. de lib. et possib. intelligendo, vt ibi p Bart. Adde qd
 Pau. de l. a. hic refert Bal. dixisse in auth. non l. s. C. de lib. pt.
 vel exb. q si Imperator dixisset, q dicitur, quod pp non pbatio
 nem cae testm esset ipso iure nullum. quod caruisset intellectu.
 f P. P. P. C. Ingrediatu monasteriu. Vide que habes ad Bar.
 in auth. si qua mulier. C. de episc. et cle.
 g ALEX. C. Non confirmatur. No. hic vtz per ingressum mona
 sterij confirmetur testm, vide per sed. conf. ccl. r.
 h P. O. M. C. Tunc putarem. Vide Alex. conf. xij. ij. vol.
 i ALEX. C. Eiusdem effectus. No. de ingrediente fratri mino
 rum, an p talem ingressum censet mortu? bñ facit qd no. Bar.
 in l. j. s. quidam filium. de stab. Et vtz idem sit dicendum in mē
 dicantibus, et q sint illi, vide Bal. in auth. ingressi, in fi. de sac.
 san. ec. Adde q Bal. dicit vt refert Pau. de l. a. hic, q mors ciuili
 lis e multiplex qdam penalitatis, vt si testator dānatus esset ad
 mortem, alia de potuatus esset post testm, et ista non confirmat
 testm, sed irritat, vt. j. eo. l. eius qui. q Jam cālis, vt captiuitas, et
 ista nec irritat, nec confirmat, sed adhuc pendet, vt l. nec nos. al
 leg. in gl. Quaedam meritoria, vt ingressus religionis, et ista ali
 qñ confirmat si ingreditur religionem fraz minorum, q casu hñ
 oino pro mortuo, qz illa religio non pt habere nec in particula
 ri, nec in coi. r sic idē operat q mors vera. Aliqñ nec confirmat
 nec infirmat, vt si ingreditur religionem q bz in coi. Nam etiaz
 postea pt disponere de bonis suis, vt in auth. si qua mulier. C.
 de sac. san. ec. expectat ergo mors naturalis, et monasterij inte
 rim tenebit bona. arg. l. status. s. co. melio. j. de iur. sif. Si autē
 ingrediat aliquam religionem pdicator vel eremitar, l. hñ ex
 natura sue pfectionis non pos. habere in coi. hñ tñ ex qbus daz
 priuilegijs aposto. vt no. Bal. in l. cum acutissimi. C. de fideic.
 et in l. cum qd. C. de lega. et sit vt adhuc stare in pendenti. Et vt
 de quod no. l. in l. deo nobis. de epi. et cle. Et de fratrib' p di
 catoz, et eremit. vide Bal. conf. lxx. et conf. cxx. et conf. cccxxi.
 circa fi. et an dca monasteria habeant loco filioz. vol. ij. In autē
 p ingressum monasterij testm confirmet vel rumpatur. Ro. p
 cccxxv. tenuit q rumpat. r rñdit ad fundamenta Bar. in autē si
 qua mulier. ibi vide et idē vt tenere Bal. conf. lxxxiij. ij. vo.
 k ALEX. C. Soluatur. Adde q no. An. et Imo. in l. patris et filij.
 de vul. r pup. et quod no. in simili in l. libelloz. s. sed si aliud. de
 accu. et vide Bar. et Bal. in l. ordinarij. C. de rei ven. et Bal. in l.
 accusatiōis. C. de accu.

LEX II.

- 1 Testamenti tpe requiritur sanitas mentis et non corporis.
- 2 Defectus in testatore superueniens post factum testm quando
 bz vitare testamentum.

Neo. Tpe testamenti requiritur sanitas mentis
 nec requiritur sanitas corporis. h. d. ja.
 cit C. eo. l. senium. et l. furiosum. et C. de trans. l. sanū.
 Et hinc infurgit, q notarij semp ponunt in testis,
 talis sanus mente et intellectu. qz corporale languens. Op. hic of
 inspicit tps, quo testm fit. Contra, q imo tps mortis, vt Insit. d
 ber. qual. et disse. in c. tneis. Dicit gl. illud in berede hoc in te
 statore. Contra, qz in testō requiritur vt rursus tps. l. qui ex libe
 ris. s. testō. j. de bo. pos. secun. tab. D. y. d. sol. vt no. j. eo. l. lege
 Lome. in gl. q inci. agnatus. Tu die vt l. j. s. erigit. j. de bo. pos.
 2 fm tab. Si. n. in testante superuenit defectus absqz eius deli
 cto. qz post factum testm est factus furiosus, mutus, furdus, et si
 milia, testm non vitatur, vt. j. eo. l. qui in ptate. s. j. sed si ex deli
 cto suo ueruenit secus, vt. j. eo. l. eius qui. s. j. et no. in d. s. ex
 3 git. Quero, qd si dubitetur an pp infirmitatem sit alienatus
 mente. Et tangit in l. senium. C. eo. et dicitur rēdum esse ad me
 b dicos peritos in arte illa, arg. l. semel. s. de re mil. lib. xij. et l. j.
 4 s. j. de ven. in sp. pt etia n pbari per alios. Nam ex actibus et
 verbis presumitur an sit mente alienatus vel non. l. hñ qui. s. j.
 s. de tu. et cur. da. ab. bz. et l. quidam. de condi. insti.

ADDITIONES.

- a Infurgit. Adde de hac clausula, late per do. Alex. de Imo.
 in conf. cxi. in j. vol.
  - b Ad medicos. Adde Alex. referentem Bar. hic in conf. cxi.
 in j. vol.
- LEX II.
- 1 Patria pās qñ curetur in his que sunt publici iuris.
  - 2 Pactum de faciendo quem heredem, etiam iuratum, non vtz
 Bar. super prima Infor. o ij

tus. r. diff. f. d. i. g. h. vol. ca hunc passus... i. g. h. vol. ca hunc passus... i. g. h. vol. ca hunc passus...

gare, an testm valeat intra sen et iudicium. Secundo mo pot intelligi, vt loquatur iudicibus, vt si in aliqua ca aliquis testm fecisse dicatur, et p aduersarium opponatur, q non poterit fa...

vt l. hac consultissima. C. qui test. fa. pos. In muto et surdo puto m g non. Imperator vt hoc expse reseruasse, vt. j. eo. l. h. m...

ADDITIONES.

- a ALEX. C. Dilationem. Cui dz dari prius terminus ad pbandum acti vel reo. Adde Bar. in l. liber. C. de pe. here. b POM. C. Terminus. Vide Fel. in c. ceterum. ver. limita eodem...

Infort.

Bart.ad lib. xviii. Digestorum.

L. i.

p. Inno. de sen. excom. c. cum voluntate. ad de an valeat testifi...
ALEX. De bannito. In banniti nostri t. eis possint testari...

LEX V.

Ula etate. Puberes pnt facere testifi. z...
p. completo. h. d. Opp. de l. iij. s. minor. s. de mino...

ADDITIONES.

P. O. M. Quia etate. Vide Lep. in cautela c. xij. Ro. col. c. x. c. x.
ALEX. De ius ceptus. Quero an vltima die pubertatis pos...

LEX VI.

Filius familias quare patre permittente donat causa mor...
tuo. non tu testatur.
2. Filius familias in aduentibus etiam in quibus patri non querit...

Uin potestate. Filius familias no...
tre pmitente. h. d. Opp. C. q. test. fa. pos. l. pe. z. fi. So...

ADDITIONES.

P. P. P. Qui in p. tate. Vide que habes ad Bart. in l. senium.
ALEX. In filio. Alii ter. vltra s. in filij. solet allegari in aut...

C. de his qui ve. etiam in pe. cum ibi not. sed in actu testandi non...
ALEX. De bannito. Del. p. d. q. ille ter. loquitur q. ad aliena...

ALEX. Contrario sensu. Et de hac limitatione vide Bart.
idem titem in l. i. in repe. C. de sacros. ec. z. est cois. conditio...

ALEX. Videatur tendere. Contrarium t. Bart. in l. i. in repe.
i. in iij. q. de sacros. ec. C. de quo vide late q. dicit in l. iij. C. q. de...

Surdus. Surdus z mutus non pnt testari...
Surdus z mutus non pnt testari. sed hoc videtur fieri...

LEX VIII.

Ius. Testis factum qn quis erat servus...
tate fuisse. l. retro. j. de capti. Sol. illud v. de capti...

Testis damnati ad mortem non v.
Banniti ad tui p. non perdunt testamenti factionem de iur...

Sicut. Damnatio. qua p. dicitur vita. libertas...
vitas. impedit testifi fieri. rumpit iam factum...

Obides possunt facere testamentum.
Obides ut det obides a.
Obides. datus. amittunt testifi...

ibi. Et hoc t. Bart.
Ultimo no. q. r...

ALEX. Cui. Cui.
fac. pol. vbi declaro...
P. A. V. P. C. Q.
fac. face. poss. vbi lim...

Quis. Testamentum. h. d.
Testamentum. h. d.

Uime. Cui amputate...
Cui amputate...
possit testari...

ALEX. C. Specu. tang...
C. Specu. tang...

Obides possunt facere testamentum.
Obides ut det obides a.

P. A. V. P. C. Obides.
claris sibi subiectis. z...

nent. r. retinet dñm bonoz plene. subaudi z oia q sunt iuris ciuili...

ADDITIOES.

- a P. PAV. P. C. P. d. dubitari. Vide Bre. in s. f. Insi. qb. non est permis. vbi idem d. qd Bart. hic. de consuetudine no seruat...

- 1 Accusatus de crimine famoso. pendente iudicio est infamis de facto. nec admittitur ad dignitates.

§. Si quis. Ubi testis de decedentis appone pendente. h. d. Opp. de eius q. s. i. Sol. ubi non appellatum. hic sic. An appo extingit punitiati. s. in fi. ad Turpil. Opp. ad munic. libertus. s. in q. s. m. b. dicit glo. illud d. q. z. et in fames de facto non admittuntur ad dignitates. l. si. C. d. digni. lib. x. Et no. r. q. accusatus de crimine famoso pendente iudicio. dñ infamis de facto. facit. i. de requi. retis. l. fi. Et ista est r. q. uare pendente processu non admittitur ad dignitatem. l. reus. j. de man. z. hon. r. C. de reis postul. j. lib. x. Et pot. da r. alia solutio. q. ad nouos honores tibi aspirat. iura aut antiq. tua habita retinet. vt bic. r. Opp. j. de accu. l. ex in dicto. Et d. q. bic of fallit in duob. casib. s. si fuerit dñatus in crimine lese maiestatis. vel repetundarum. vt ibi. z. vide gl. q. inci. nisi sup. r. Et ne verum testis non valeat. r. certe non. s. intellige q. valeat ibi eo mo. ito. sed secuta snia postea. dñ q. interim non vs. vt In si. de here. q. ab intesta. s. p. d. iur. Probatur in l. donationes. in fi. de dona. l. p. j. ad legem Jul. pec. l. fi. Sol. Blo. dñ sicut fallit in dictis duob. casib. ita fallit in alio septem qui no. in d. l. ex in dicto. r. in d. s. per j. r. ium. s. quidaz dicant q. fallit in dictis duob. casib. tñ. tñ. p. r. ium. est verum. vt in dictis duobus gl. Alterius opp. j. de testu. test. l. si quis filio ex heredito. s. et qui. Sol. fallit in his qui mo. tem sibi conscuerant. vt ibi. z. l. si. C. qui test. fac. post. l. j. de bo. co. qui sibi mo. z. dñ. Et dñt q. non est verum. quod fallit. nisi in l. Jul. maiestatis. z. q. mo. tem sibi conscuit. Contrarium r. glo. in d. s. per j. r. ium. z. in l. donationes. in fi. de dona. Opp. C. si reus. vel accu. mo. z. fne. l. si. r. C. si pen. appel. mo. l. in. Et bic. d. intelligo. q. si bona fuerunt adēpta expresse. Et vide ista gl. z. alle. l. si. C. si pendē. appel. mo. z. interne. z. l. si reus. vel accusator. mo. z. fuer. Has bes bic casus. q. r. in criminalib. in quib. sequitur bonorum ademptio tacite in capitali crimine. q. si per iudicem fiat bonorum ademptio. dñ rat. cā. eorum. post mo. z. sic aliquid operatur. vt bic. Et istud

est opt. Det. facit. l. iij. s. si cōdenatus. z. qd sibi no. dēretur. P. do. bac gl. s. j. det. vt casus i. si pendē. app. r. l. i. Quid ad p. mus. Dico. r. q. bonoz ademptio. venit tacite in p. n. ad p. capitalē. mō. si qdā iudex. exp. resit hoc mō. cū publicatione bonoz cōdeno. tunc nil operat. arg. d. l. iij. z. qd ibi no. dñt exp. sit aliter. s. cōdeno. te. z. tua bona adimo. z. tūc dñt verū ista gl. loqi. d. l. i. j. si pendē. app. mo. z. interne. r. Alimo gl. q. d. est b. r. r. q. d. interim si pendē. appel. r. bona sunt exp. se adepta. Et dñt q. interim est in pendē. s. p. mo. z. q. sup. ista gl. Verbetim dñt. Dñt mibi no. pl. p. mo. z. q. d. interim non est in pendē. s. p. certo interim vs. vt s. p. d. iij. s. alle. r. l. donationes. in fi. dico. q. secuta snia cōdenato. r. testis nō irritat. s. bona auer. tur. Probō. si bene respicis. post sniam durat qd. verū est. h. bec snia circa bona defuncti nil dñsponat ipsum fuisse intell. le. nō p. iudicat in hoc. Et hoc colligit. ex l. si. C. si pendē. app. vbi ab h. d. b. auferunt bona. Et dñt q. s. p. d. iij. q. ibi cū mo. z. r. a. dñat. q. fuit testatus. sed qñ post mo. z. nō remanet qd. cōdenet snia memoria. tūc testis vs. Et istud ē. vtile scire p. p. stituciones pupillares. z. dationes tutor. z. multa alia. que t. seunt in s. f. cum publicatis bonis. Ita intelligo. m. m. C. de p. r. Dy. r. an ex banitus appellans possit interim offendi. C. de reb. a. r. per alia iura. quā per viam appellationis. an possit interim offendi. dicit vt dicit in l. iij. s. si seruus. j. de acq. u. pos.

ADDITIO.

a POMA. C. Si quis. Quid si pendit tempus ducum ad appellandum: vide Pau. de Cal. etus. s. j. s. co.

LEX XIII.

¶ In testamento domini. Aliter ponit casum in terminis. r. lex sequens ponit summarium eius.

LEX XV.

¶ Estatu. Quero. qd si alio dubitat an statari. Et dicit q. sic. q. hoc dñt intelligi de eo q. dicitur in aliquo casu est inestabilis. de quo dubitari libere instituitur in s. cum l. seq. est acq. u. her. Quero. dñt ferentia inter ignorantiam. errorem. z. dubitationem. Et gl. b. similis gl. est in rub. s. de iur. r. fac.igno.

ADDITIOES.

- a P. PAV. P. C. De statu limita per Bal. in l. si qd filio. s. p. per illum tex. ff. de iust. rup. testa.

LEX XVI.

¶ Nomina verbalia possunt intelligi actiue. z. passiue. que modo proprie. Capitulari debet clare capitulare. ne verba testis dñt interpretentur.

¶ In iustitiam. Qui nō h. testam. facti onē actiue. q. d. s. i. Not. q. nota verbalia pñt intelligi actiue. passiue. r. vtro. q. mō. proprie. Ad idē qd. no. in l. j. de duoz. r. he. s. cautus in formandis libellis. z. articulis. vt clare exp. mas. ne si forte snia esset ambigua. dictū testis sup. ea interpretaretur. vt ex de p. ba. c. in p. n. ita. Et facit ad q. r. de test. ponente q. Tertiam cognouit violenter. Erte istud est. dñt an mulier violentis intulerit. an vir. cum istud verbum. violentus. vtrunq. significet. r. ideo non probat. cum debeat de necessitate concludere. d. in p. n. ita. r. Ho. q. illud quod queritur r. ranti. s. r. iur. furioso. l. cum p. s. furdo. j. de le. s. Opp. de l. ita. de cond. inst. Sol. fateor. q. tunc demum queritur ir. r. biliter cum agnouit. sed ignoranti queritur. s. r. reuo. cab. q. r. potest repudiare.

LEX XVII.

¶ Aduersa. Alienatus mente p. p. tatem non pot. facere testam. Secus si esset infirmus corpore. z. l. sanus. mo. z. s. co. l. j. g. dic. vbi.

LEX XVIII.

¶ Testamentum factum per hereticum. vel per eum qui dedit in crimen lese maiestatis ante delictum. irritatur.

Pro dñs manifeste lege. vide nu. 3.

¶ In iustitiam. Qui nō h. testam. facti onē actiue. q. d. s. i. Not. q. nota verbalia pñt intelligi actiue. passiue. r. vtro. q. mō. proprie. Ad idē qd. no. in l. j. de duoz. r. he. s. cautus in formandis libellis. z. articulis. vt clare exp. mas. ne si forte snia esset ambigua. dictū testis sup. ea interpretaretur. vt ex de p. ba. c. in p. n. ita. Et facit ad q. r. de test. ponente q. Tertiam cognouit violenter. Erte istud est. dñt an mulier violentis intulerit. an vir. cum istud verbum. violentus. vtrunq. significet. r. ideo non probat. cum debeat de necessitate concludere. d. in p. n. ita. r. Ho. q. illud quod queritur r. ranti. s. r. iur. furioso. l. cum p. s. furdo. j. de le. s. Opp. de l. ita. de cond. inst. Sol. fateor. q. tunc demum queritur ir. r. biliter cum agnouit. sed ignoranti queritur. s. r. reuo. cab. q. r. potest repudiare.

a PAV. P. C. Si quis. Quid si pendit tempus ducum ad appellandum: vide Pau. de Cal. etus. s. j. s. co.

¶ In infamia positus.

¶ Si quis.

¶ Testamento. Dicit vt in gl. possit facere testam. Et gl. in l. j. C. de dignitat. in famib. ex de reg. iur. l. her. r. Strarii dico. q. sequi. nup. r. leius q. s. f. stamentum. l. eius q. s. infamia. l. cognitionu. s. C. de recc. nup. l. j. fal illud qd sunt p. iuati acc. omib. q. non p. iuati tam. vt In iud. excep.

a AL. C. Si qd ob carmine. l. in fi. q. idē. C. si a. bic. l. p. Jo. An. in reg.

¶ Strarii testamentum.

¶ In iustitiam. Qui nō h. testam. facti onē actiue. q. d. s. i. Not. q. nota verbalia pñt intelligi actiue. passiue. r. vtro. q. mō. proprie. Ad idē qd. no. in l. j. de duoz. r. he. s. cautus in formandis libellis. z. articulis. vt clare exp. mas. ne si forte snia esset ambigua. dictū testis sup. ea interpretaretur. vt ex de p. ba. c. in p. n. ita. Et facit ad q. r. de test. ponente q. Tertiam cognouit violenter. Erte istud est. dñt an mulier violentis intulerit. an vir. cum istud verbum. violentus. vtrunq. significet. r. ideo non probat. cum debeat de necessitate concludere. d. in p. n. ita. r. Ho. q. illud quod queritur r. ranti. s. r. iur. furioso. l. cum p. s. furdo. j. de le. s. Opp. de l. ita. de cond. inst. Sol. fateor. q. tunc demum queritur ir. r. biliter cum agnouit. sed ignoranti queritur. s. r. reuo. cab. q. r. potest repudiare.

¶ Filius.

¶ In iustitiam. Qui nō h. testam. facti onē actiue. q. d. s. i. Not. q. nota verbalia pñt intelligi actiue. passiue. r. vtro. q. mō. proprie. Ad idē qd. no. in l. j. de duoz. r. he. s. cautus in formandis libellis. z. articulis. vt clare exp. mas. ne si forte snia esset ambigua. dictū testis sup. ea interpretaretur. vt ex de p. ba. c. in p. n. ita. Et facit ad q. r. de test. ponente q. Tertiam cognouit violenter. Erte istud est. dñt an mulier violentis intulerit. an vir. cum istud verbum. violentus. vtrunq. significet. r. ideo non probat. cum debeat de necessitate concludere. d. in p. n. ita. r. Ho. q. illud quod queritur r. ranti. s. r. iur. furioso. l. cum p. s. furdo. j. de le. s. Opp. de l. ita. de cond. inst. Sol. fateor. q. tunc demum queritur ir. r. biliter cum agnouit. sed ignoranti queritur. s. r. reuo. cab. q. r. potest repudiare.

a AL. C. Si filius fami. r. tuiles filii spurii. q. posse lebi institutio vt est magi sita. ea. r. in s. alle. casus. p. banca. de vsuario. r. vide ecce. r. que dixi post Bar. b. POM. C. Dr. Ad d. qd fil.

¶ Legatarius quomodo.

¶ Tutor quando possit esse.

Prodigio manifeste non est interdicta administratio bonorum a lege. vide nu. 3.

Cui ista est bona lex. Interdictio facta bonis a iudice impeditur testis fieri. et testis non potest fieri nisi a iudice. Quod si testis non sit a iudice, non potest esse testis. Et si testis non sit a iudice, non potest esse testis. Et si testis non sit a iudice, non potest esse testis.

P. PAV. P. Cui ista est bona lex. Interdictio facta bonis a iudice impeditur testis fieri. et testis non potest fieri nisi a iudice. Quod si testis non sit a iudice, non potest esse testis. Et si testis non sit a iudice, non potest esse testis.

S. Si quis ob carne Quero, an talis possit capere et testamento. Dicitur in glo. Quod si talis non sit a iudice, non potest esse testis. Et si talis non sit a iudice, non potest esse testis.

S. Per contrarium Dicitur in glo. Quod si talis non sit a iudice, non potest esse testis. Et si talis non sit a iudice, non potest esse testis.

S. filius familias Testis non potest esse nisi a iudice. Quod si testis non sit a iudice, non potest esse testis. Et si testis non sit a iudice, non potest esse testis.

ALEX. Si filius familias. Limita hanc legem non habere locum ubi institutus filius spurium. quod postea antequam moriar legitime. Ita tunc valet institutio ut est magis contra opt. quam refero in l. Ball. s. in situ. et in s. ille casus. post Gmol. de l. r. posth. ubi et dicitur circa banc q. de usurario. et vide q. dicitur post Bal. in l. i. C. de sacrosan. eccles. que dicitur post Bar. in d. l. Ballus. s. institutus.

POM. Dicitur qd filius q. h. b. dicitur. Aliter in cos. xvij. in q. vol. l. x.

Legatarius quomodo possit esse testis in testamento. Tutor quando possit esse testis pro pupillo.

Tutor habetur loco domini. et iurat de calumnia. Si tutor constituit actorem, an tunc poterit esse testis in causa pro actore. vide ibi alia.

De testamento Dicitur in pte testis non potest esse testis in testamento. Quod si testis non sit a iudice, non potest esse testis. Et si testis non sit a iudice, non potest esse testis.

POMA. Qui testis. Vide qd dicitur. Aliter in cos. v. in cap. in acquisitionis. vers. non obli. dicitur. in j. vol. et idem in substituto ut possit esse testis in testamento. ut per Ang. consil. ceteris. Item fallit qd in testamento forma statuti requiritur minor numerus. ut per Jo. fab. s. legataris. Instit. de testa.

ALEX. Unde gl. Unde Bal. in d. l. i. ita. et ibi dicitur qui aliam rationem assignat. Bal. in l. h. de fideicom. c. Abbate. Vide Fel. in c. si per. de testi. lib. vi. c. Secus. Vide Ro. consil. cccxxv.

Per contrarium Dicitur in glo. Quod si talis non sit a iudice, non potest esse testis. Et si talis non sit a iudice, non potest esse testis.

ALEX. Per hunc. Vide Spe. in tit. de testi. s. j. vers. pater autem vel filius. Filius emancipatus non potest testificari pro patre. potest tamen scribere testamentum pro patre. et pro eo instrumentum conficere. Mater non potest esse testis pro filio. Frater potest esse testis. licet de fide diminiatur. Coniunctus pro coniuncto in criminalibus non admittitur in testibus. Coniunctus inter equaliter coniunctos testificatur.

Quocumque Dicitur in glo. Quod si talis non sit a iudice, non potest esse testis. Et si talis non sit a iudice, non potest esse testis.

Legatarius quomodo possit esse testis in testamento. Tutor quando possit esse testis pro pupillo.

ibino. f. dicitur. p. r. cl. j. dicitur. ite in p. i. ad p. u. publicatione. ibi no. Aut ex p. et verum ista gl. timo gl. q. est. expse ad p. ta gl. Scribetur. i est in pendente. it q. s. bona auct. it q. s. veru est. um fise inter. f. C. si pendente. i. q. r. ibi eius me. d remanet q. s. i. v. ite scire p. i. ultia alia. q. m. go am. d. d. in offendit. Sed q. d. si p. omis. an possit. i. de acqui. pos.

vacum ad p. domini. et lex sequens. q. dubitat an. mitatu. an possit. de eo q. dubit. quo dubitat. l. h. c. Quero. q. d. itationem. dicit. q. go filio. q. d. moned. dicitur. z. z. passivus. va. testis. h. com. znouit. Berterg. f. no. h. testam. ionem. actine. ab. actionem. possit. intelligi. actine. l. h. de duor. c. d. a. vt. clare. exp. s. sup. ea. interp. id. q. d. de testi. istud. est. dubit. verbum. volent. eat. de. necess. id. queritur. q. s. opp. de. l. i. teritur. irrev. s. irrevocabi.

er enim quibus irritatur. p. dicitur.

casu permittitur. si cum patri nil queritur, aliquo casu prohibe-
 dit. l. cum patri aliquid queritur, et sic quelibet litera est bona.
 Opp. Initi. eo. s. sed si filius. Sol. ibi loquitur in patre, quod pot-
 est esse testis in causa patris. Item predictam distinctionem, et sic pl-
 repelleretur pater pro filio quia filius pro patre. R. est qz plus
 diligita de gl. bene. Sed ad aliud oppo. qz s. p. rime dicitur
 est de patre testificante pro filio, ergo eo casu loquitur iste s. Re-
 spond. ad precedentia refertur, non ad proxima. Sed qz v. in-
 congruum, ideo alij legunt scdo modo. l. q. ad proxima referat.
 Cetero ad istam secundam lect. subdividitur in tres partes.
 Wca ibi in gl. vel fm Joa. Tertia ibi, sed hoc qz dicit, Alitimo
 primam partem, fm quam refertur ad proximum casum no ex-
 pressum in tex. sed subauditum. Nam s. dicitur est, qz pot esse
 testis pro filio militante, ergo s. hio sensu pro alio esse non pot.
 Et ad hoc refertur iste verus, qz dicitur est de probando testi-
 monio patris non pro filio militante, intelligitur in omnib. cau-
 sis, in quib. patri aliquid queritur, vt prohibeatur patris testi-
 monium. Opp. s. proxime dicitur est de testimonio patris, cir-
 ca filius permittendo non prohibendo. Sol. hic refertur ad ca-
 sum subauditum, non expressum scdo opp. de eo quod dicitur, te-
 stimonij eorum. Sol. id est, pro eis. Tertio opp. qz p. d. distincte
 non pot esse testis, siue queratur, siue non, vt inlt. lect. s. sed si
 filius. Sol. quod hic dicitur, per quod acquiratur, subaudit, maxime
 fm Joa. sed Joanni visum fuit in congruus qz hic illud, maxime
 subaudiatur. ideo reteta ista secunda lect. legitur secundo mo. l. q.
 hic intelligatur, per qz acquiratur filio, et est talis casus, qz dicitur
 est s. de prohibendo patrem testificari pro filio, non militante,
 intelligas in omnib. causis, in quib. filio aliquid acquiratur.
 Et qz gl. Jo. est obscure posita, ideo vide eam. Vel fm Jo. sub-
 audi. ipsi ratio, nam siue negotium geratur per quod acquirat
 ipsi filio, pater non erit testis, vt ibi. ergo. et. dicit qz in istis s. que
 cunct. fm qz modo posui casum, et id qz sequitur non est de casu
 huius s. dicit gl. siue per qz aratur patri filius testificabitur, et
 dicitur hoc vt id quod dicitur est per gl. circa primam lect. sed
 qualiter debeat intelligi declarabo. Sequitur in gl. et pater
 nonqz admittit testimonium filij, et ita non subauditur, maxi-
 me. Lu. die, non vt qz ista illa colligatur ex textu, fm dictam po-
 sitionem imo magis innuitur huius. Nam si prohibetur testifi-
 cari pater qz filio acquiratur, ergo vt permittitur qz non acqui-
 ratur, et sic aliquo casu pot esse testis. Item dicas sustinendo hac
 lect. qz filio nil queritur, non dicitur testificari filio, ideo remanet
 vera regula, qz nunqz filio testificatur, qz qualiter intelligatur in
 ferius declarabo. Sed qz iste lect. non referuntur ad casus ex-
 pressum, sed subauditus, ideo alij legunt tertio modo, l. quod re-
 feratur ad casum expressum, hoc mo. dicitur est s. qz pot esse
 testificari in testis filij militantis nunc dicitur qz omnia que dicta sunt
 s. habebunt locum in omnibus casibus, in quibus filio militan-
 ti aliquid queritur vt pater possit pro eo ferre testimonium. b. d.
 ista lect. procederet si haberetis in text. perhibendis, tra-
 etat enim de permittendo testimonio. Sed qz gl. habuit in tex.
 et prohibendis, l. quibusdam casibus, et quibusdam non, ita qz
 prima lect. secundum quam non refertur ad proxima, est cla-
 rior, ideo glo. tenet illam. Paterca, per alias rationes vltima
 lectu. non videtur bona. Nam ratio quare potest esse testis, si-
 militanti, est qz in testamento militis non requiritur testis,
 vt s. proxime vidistis not. sed in contractibus secus, et ideo ista
 lect. vltima non procedit. C. Pro declaranda d. igitur mate-
 ria huius s. quero, an filius possit esse testis patri. Rndet gl. in
 testis non pot esse testis patri indistincte. In alijs distingue, aut
 queritur aliquid patri, vel ipsi filio, et tunc no pot esse testis, aut
 neutri queritur aliquid et tunc pot esse testis. in prin. gl. Que-
 ro, quid vult dicere gl. in alijs negotijs, ex quibus nec patri nec
 filio queritur: Si intelligas de rebus celebratis per partes,
 non videtur bene dictum, qz etiam per testis patris nil queri-
 tur patri. Idem vt s. l. parentes. C. de testib. vbi indistincte no
 potest esse testis patri. l. lege Julia. s. de testib. Quid vult ergo
 dicere in alijs negotijs, Jac. de Are. vt arbitro, intelligit sic. In
 alijs negotijs non pertinentibus ad patrem, vt qz agit pater p-
 curatorio nomine alterius, et tunc distinguitur, aut patri aliqd
 queritur, et filius non pot esse testis, sed si nihil queritur, pot, vt
 hic. Sed si negotium est patris, et ad patrem pertinens filius
 indistincte non pot esse testis, siue per illud aliquid patri quera-
 tur, siue non l. parentes. et l. lege Julia. s. allega. C. Quero, an
 hoc sit verum tam in filio in potestate posito, quam in filio em-
 cipato. Et videtur qz non procedit in filio emancipato, l. impu-
 berem. s. i. de sal. et l. de co. et hic non loquitur nisi de his filijs qz
 sunt in potestate, Item facit quod no. Dyn. in l. quod dicitur s.
 de au. b. tuto, vbi dicit qz filius emancipatus pot scribere te-

stamentum patris. Contrarium credo verum et ita no. glo. in
 parentes. C. de testi. Paterca probatur, qz emancipatus
 uerentiam patris. l. libertos. de obseq. et lib. Ad huius resp-
 de, qz ibi loquitur in notario scribente, et aliud est scribere ad
 est testificari, vt i. eo. l. dno. Ratio notarius qz scribit ad
 tur vt persona publica ad scribendum de voluntate vtriusque
 partis, ideo cessat suspicio. Nam etiam si vtriusque pars voluit
 filius testificaretur, valeret testimonium eius. l. i. qui testis
 C. de testib. Item propter auctoritatem publicam quas
 eo qui concessit et notarius officium, videtur eius persona
 probata in hoc l. s. de offi. p. refec. p. ref. testis vero persona
 vt priuatus. C. Sed quero, an pater potest esse testis pro
 Bl. de quod nullo modo et vide gl. circa prim. ibi testis fm hoc
 ad idem lectu. Quod ibi posita. Et hoc sequitur quod si filius
 procurator alicuius, quod pater in illa ca no pot esse testis,
 em in filio habeatur illa distinctio, ut pater procurator, vel
 vt dicitur est, hic dicitur quod pater indistincte non erit tes-
 tatis concluditur qz non pot esse testis in ca. in qua filius est
 curato, et hoc inuit lect. Jo. no subaudiendo, maxime ad
 Quid dicemus: Quidam ont qz pater pot esse testis in hoc
 filij queratur, qz tunc non pot ar. l. qui testis. de in us voca-
 s. j. de obseq. Sed qz de facto filij non queritur, filius est
 curatoz in causa patris, pot esse testis arg. s. i. de sal. et
 prin. et s. de testi. Sic est distinctio inter patrem et filium
 pot esse testis in ca. qz pater agit procuratorio nomine alterius
 siue queratur de facto patri, siue non in ca. patri nihil quera-
 tur, pater non pot esse testis pro filio, etiam in ca. quam agit pro
 ratoris nomine, si tamen de facto filio queratur, et sic dicitur
 gl. lect. Jo. C. Sed quero, an pater pot esse testis pro em-
 pto. Videtur qz sic, vt in impuberem. s. j. de sal. et contra
 credo per l. parentes. C. Pro hoc s. proximo, s. vbi nil
 militet in caltreni pater non pot esse testis. Item qz in pro-
 cipationem orat nil in bono affecto paterna. Item man-
 ro in patre quod in persona domestica, que repellatur. l. qz
 testib. Ad huius rideo, quod loquitur in scribente. l. qz
 4. Quero, quid in matre. B. hic dicit, qz non pot esse testis
 c. filio, et istud est verum, vt d. l. parentes nuli in ca. etatis, l. de
 prob. et l. etiam, eo. it. quod dicitur vt ibi. nisi in testis militis, vt
 5. it. C. Quero, an socer possit esse testis genitoris, et con-
 6. dicitur no. gl. in l. testis idoneus. s. de testi. C. Quero, an
 7. frater, et an possit esse testis pro fratre. B. in d. l. parentes, et
 c. qz sic, nisi sint in eiusdem potestate. In huius videtur gl. in
 Julia. s. de testi. Rndet in d. l. lege Julia. qdam performan-
 bentur, que rone reuerentie non pnt esse testes, tuc in ma-
 rum illa glo. quod non coguntur esse testes, imo nec pater-
 stes, vt libertus pro patrono, et filius emancipatus, pro pater-
 nales. Sunt quedam persone que non coguntur esse tes-
 alium rone fauoris eius, qz quem pro dicitur, vt qz frater
 testificatur pro fratre, et simile, et tunc non dicit verum nisi
 in d. l. lege Julia, sed est verus glo. in d. l. parentes, qz vbi
 admittitur, nolens non cogitur, vt d. l. lege Julia, et hio
 fauore introductum est, retro queratur in odium, vt C. de leg.
 quod fauore, ita dicebat Jac. B. ut, fateor tñ pp fratrem
 non facit omnino tantam fidem, quantum faceret ceteris, l. qz
 dicitur de matre in d. l. etiam, s. de prob. C. Sed quero, an
 b. causis criminalib. R. R. tunc indistincte non admittitur
 7. iunctus pro coniuncto intra illos gradus, qui ponuntur in
 lege Julia, et hoc voluit tangere glo. in l. parentes. C. de tes-
 batur in h. in l. lege Coelia, i. de iniurijs, facit s. i. in l. qz
 in. l. qui in iurisdictione. R. s. qz per iniuriam factam continen-
 detur mihi fieri aliqua iniuria. Unde tanqz in propria ca
 8. suspectus. l. lex et Coelia, et vt ibi no. C. Quero, vt si
 inter equaliter coniunctos admittatur etia in criminalib. vt
 frater inter duos fratres. R. qz sic, qz pp parem consanguin-
 tatem cessat suspicio. l. no solum. s. j. s. de ritu nup. et l. qz
 j. de qz, et hoc probatur. C. de qz. hoc quod pl. in h. vbi
 9. uis interrogatur inter duos dno. Quero, qd de viro et
 i. dicitur Initi. eo. s. testes. Et vide circa predicta in Spe. de
 ste. s. j. ver. pater, et ver. seq. et gl. Et. C. de testi. l. parentes
 tamen de hoc longe plenius dicit.

ADDITIONES.

a ALEX. C. In aliquo. An filius possit esse testis patri, vt
 filio. Bal. in l. cum acutissimi. de fideicom. dicit qz filij
 si non possunt esse testes in testis patris, allegat hoc Spe.
 de instr. ed. s. compendioso. ver. et generaliter.
 b POMA. C. Pro declaranda. et oriet. in singula. in verbo
 Et ALEX. consil. et in vlti. col. in iij. vol. et consil. v. in iij. vol.
 ba. consil. xlv. vol. ij. rro. consil. clxxxv.

AL. EX. C. Quero
 filia admittatur ac
 in c. v. qui ma
 fil. non cont. it.
 POMA. C. Quero
 PAV. P. C. Quero
 de p. sum. p. v.
 pot frater pro filio
 comesticus p. domes-
 co. h. ad h. ver. v. i.
 de p. l. ad h. a. i. a. i.
 ALEX. C. Pro rra-
 qz frater admittit
 testis admittit in tel-
 l. de mo. de ritu nu-
 rity salte. sine familia
 filij non habitant. S. i. i.
 rones in prin. et ibi gl.
 licet qd in fratre Natu-
 ad Treb. et vide S. i. i.
 s. i. vbi quid in vxore si-
 rent. de accen. Et adde-
 ren. Et de qz Bal. co-
 no. in c. in iurante. de c.
 testis. l. non faciat ta-
 hic quod illud dicitur
 intel. sus pletur eius d.
 POMA. C. Vide Lan-
 co. l. et ij. vol. Bar.
 testimonium fratris nil v-
 vltima ponit in mat-
 ALEX. C. Quero. Quid
 l. i. vbi. S. dubitat. ibi.
 C. de p. ba. qz in ca. crimi-
 nialib. requirit qz
 de i. i. i. emancipato.
 potest esse testis in testis
 p. p. h. e. non obli. gl.
 qz in i. velle testificari
 rep. l. ut pp affectione
 rone filius in p. te, se-
 tris in facto patris. l.
 POMA. C. In causis cr-
 ALEX. C. In v. vol. l.
 in eum. R. canonibus. l.
 ALEX. C. In spe. Ad
 do. s. i. maritus. fo. m.
 si. pot gl. ibi. Quid aut
 ca persona repellatur. de
 talis. s. illud. h. quis cau-
 de hon. et concubina.
 Mulier non potest e-
 Arguendum de iudicij
 dicitur quibus casibus
 Mulier in codicillis po-
 s. Cum qui
 esse testis in testis, in alijs
 de iudicij ad vltimas ve-
 de gl. salit. ibi. alij dnt. et
 iudicio de h. qz facta sum-
 iudicio sic. alij ont illa lex
 cus testari. l. in h. c. de
 h. est testis in codicillis.
 l. in h. de codicillis. et qz
 cui congruat distinctio te-
 AD
 POMA. C. In mulier. et
 flamento ad pias causas.
 in v. vol. adde etiam, qz c.
 fil. lex. consil. clvj. in i. i.
 ture duoque est equalis. fm
 quodam oia Margareta.
 creditur magis masculinis
 in stabili de ver. b. signis.
 non procedat qz vir depo-

rideo aliter...
 no probante...
 essent ubi scriptu...
 in firm. quod test...
 de instr. fact. q...
 deo ad primam...
 in duob. vel trib...
 am septem testib...
 lam. ut in gl...
 r. p. de instru...
 . p. de instru...
 . p. de instru...
 nominati, et scri...
 ti, quam determi...
 int scripti, tunc o...
 o, post. fm tab. Et...
 lenmitate, q. per...
 equivaler totu...
 7c. sed si elect...
 atur, confitetur...
 itate, tunc tale...
 solennitas per...
 duertendum in...
 el per instrum. se...
 t. tpe. ita q. illa...
 mel. t. in illa...
 p. probatio non...
 Et sic intelligo...
 dnerit gl. in test...
 s. r. de iur. in...
 zimo v. fr. p...
 r. arbi. l. q. mag...
 e. cum dicit. ill...
 ille dicerent, q...
 intelligit. facie...
 e. de quo que...
 e necesse. Et hoc...
 3 q. d. q. d. vit. v...
 e. quin auctorit...
 b. carmen. de r...
 ednem h. i. test...
 vedula quam dicit...
 eos palam nomi...
 scripsero. v. de...
 1. p. Quero quid...
 ze. sed notans q...
 d. dicer. q. non...
 illud oblatum. q.

¶ Presentes. Adde tu et no. modum probandi negativam. d. quo etiam per s. ran. de Are. et in e. cum cam. ex de testi. et ibi plene per eum et per Lanfr. in c. qm. s. falsas. in prin. ex de proba. et videri etiam Barb. consi. iij. in iij. vol.
¶ P. O. M. A. **¶** Facit ad qnomen. Vide Bar. in l. quem heredi. ff. de reb. dub. l. in. C. de fidei.
¶ P. P. A. V. P. **¶** Vide late Soc. in l. si ita scripsero. hic alleg. p. O. M. A. **¶** De testator. Vide Alex. consi. xij. in i. vol. et h. col. in i. vol. Ro. consi. cccc. in iij. d. b. o.
¶ A. L. E. X. **¶** An valeat. Vide gl. et doc. ibi in d. l. habemus. et l. y. ibi p. q. b. facit gl. in mulier q. fm. 2. q. 3. mo. ibi. no est alibi de ver. b. obl. loquatur in stipione. facit l. asse toto. de here. in. ff. l. instrutio talis de condi. insti. l. si ita scripsero. cum ibi no. per Bar. de condi. demon. facit l. Pamphylo. s. propositus. de le. in. c. ibi Bal. et qd dicitur testium v. 2. et v. 3. in d. l. habemus. et Spe. et Jo. And. in tit. de testa. s. j. vers. qd si is. vbi hoc et in testatore q. bonam memoriam et intellectum haberet et ita referret plures antiquos tenuit per d. s. propositum p. l. nemo. ff. de here. insti. et dicit istam opt. sibi placere. et sic opt. hoc v. fr. cois. cu. qua concordat Bar. bic. et Ang. clar. in l. in fraudem. s. j. ff. de test. in. l. no. per docto. in c. cum tibi de testa. p. d. ista opt. est optimus ter. in l. qm. indigni. de testa. ibi. dum dicitur. momento verborum q. forte seminecis. et inuncta gl. ibi in verbo. seminecis. q. Ang. ibi dicit non esse alibi. et per illu. ter. cu. gl. d. An. ibi p. bari singulariter. q. p. mino totus. sicut est ille q. b. lingua grossas et habebat. q. in extremis laborat no impeditur credere testa mentum. Quidam sanis beat mente. p. ano et allegat dicit l. ius. bemus. Et ita et d. An. et d. order. ibi. Et vide semel esse oppositum s. ymam testim q. non valeret. q. non propria voluntate testatois. sed ad interrogationem notarii conditum fuit. de quo et ibi ponunt Bar. et doc. **¶** Et dicitur post apost. illum. q. id tenuit Bal. consi. i. in iij. vol. si testator pot articulare loqui. Adem voluit Ro. consi. cccc. cum limita. fm. ipsum Ro. And. in addi. Spe. in tit. de testa. s. j. in additio. q. incipit. Et dicitur in p. s. na yrois et accidit sic casus. et An. forsan aliqd s. testatoris voluntate innotuit. vel forsan meditatiis ad p. undeter illi q. da effect. fecerit scribi testim. fm. qd ipse voluit. quo scripto nota rius legit institutionem heredis testator. qui sic fidei. tunc enim hoc institutio consetur inuallida. q. d. est notabilis casus. l. p. v. ff. in l. ubi ponunt Bar. et doc. **¶** Et dicitur post apost. illum. q. id tenuit Bal. consi. i. in iij. vol. si testator pot articulare loqui. Adem voluit Ro. consi. cccc. cum limita. fm. ipsum Ro. And. in addi. Spe. in tit. de testa. s. j. in additio. q. incipit. Et dicitur in p. s. na yrois et accidit sic casus. et An. forsan aliqd s. testatoris voluntate innotuit. vel forsan meditatiis ad p. undeter illi q. da effect. fecerit scribi testim. fm. qd ipse voluit. quo scripto nota rius legit institutionem heredis testator. qui sic fidei. tunc enim hoc institutio consetur inuallida. q. d. est notabilis casus. l. p. v. ff. in l. ubi ponunt Bar. et doc.

non debeantur. l. militis codicillis. s. veteramus. ff. de test. in.
¶ Sed dubium est. an possint renocari et v. ipso iure non debeantur. Et ad hoc tendit opi. Plac. v. v. enim q. relicta in testis non possint admitti per codicillos ipso iure. nisi sint expresse confirmati. Quod v. tenere gl. in l. si ita sit scriptum. ff. de leg. i. In eo qd dicitur ope exceptionis. s. ium t. gl. in l. fideicommissum. C. de fideicommissis. Et ista est vera q. quantum. ad legata codicillis est solennis voluntas. v. Infr. de adi. leg. s. j. Et ergo hic dicitur omnia ex integro faciendia sunt. intelligas non omnia q. facta fuerunt. sed omnia que de necessitate fieri debuerunt ab initio. illa de necessitate debent fieri in mutatione. Quid enim si in p. mo testis iussent viginti testes. requirerentur ne tot in sequenti testis. per quod mutatur prius. Et tunc non. Ita ad ademptionem legatorum sufficit codicillis. qui ab initio sufficisset ad dandū legata. Opp. ad predicta de l. hereditas. C. de his quib. v. in. dig. Rnd. ibi hereditas non admittitur. sed heres indignus declaratur. Et Quero ad seq. gl. **¶** Quero. si in voluntate declaratoria q. quod testes requiruntur. Et dicitur q. duo. et contrarius v. no tari q. requiruntur quinque. C. de codi. l. j. et de bo. pos. fm. tab. l. qui ex liberis. s. testis. s. y. reducti ad concordiam. q. aut tractamus de confirmatione relicti inutulis. s. hnt locum glo. p. e. **¶** Tunc enim qui confirmat. v. de nouo dare. l. asse. de here. insti. et lege obuenire. ff. de ver. sig. Unde quecunq. solennitas requiritur ab initio in dando. illa requiritur in tali confirmatione. sed si tractamus de declaratione relicti vtilis. tunc hnt locum glo. p. e. q. propter defunctum probationis possit esse inutile. tunc sufficiunt duo testes. Non enim ab initio deficiebat ius. sed probatio. l. duo sunt Testis. de test. tu. ita dicitur Dy. hoc etiam expresse dicit ista gl. cum distinguat. sicut fuit erratum in nomine. et tunc sufficiunt duo testes. etiam in voluntate declarante q. ab initio valebat. sicut fuit erratum in corpore. tunc requiritur solennis numerus testium. q. ab initio non valebat. Et de errore corporis facit mentionem gl. de hitoria q. vulgatis de l. Esau. et Jac. sicut tunc doc. in l. j. C. de codicillis. declaro aliquantulum in l. qui ex liberis. s. testis. ff. de bo. pos. fm. tab. Sed ad predicta opponitur de ver. sed. et in notam. j. ea. l. si quantitas non est expressa. no v. relictum. l. cum post. s. gener. de iure do. et tu sufficit declaratio coram duob. testibus. et sic voluntas inutilis sine solennitate confirmatur. ff. in ver. sed. et in notam. intel ligo q. q. aliquis reliquit legatum non expressa quantitate. eo casu quo legatum v. v. v. pro dato. vel ad viam relictum. l. quis da 6 in testis. ff. de leg. i. **¶** Quero an possit iudex declare s. ius sua **¶** dicitur. hic est arg. q. sic quod declara. vt plene dicit in l. ab ex cutoze. in prin. ff. de app. **¶** Ultimo ille s. hnt dicitur q. ad q. ne. v. s. scitis q. testes repetit dicitu suu. vt in corpe de testi. s. q. 7 vero. d. l. repet. ff. de qd. An requirant noui iudex repetit testes. vt dicitu corpe obscuri declarant. Et hic est arg. qd non.

ADDITIONES.

¶ Si quid post. An mutatio vel additio requiritur eadem solennitas. q. in condituendo secus in declarando. h. d. est notabilis casus. l. p. v. ff. q. sine solennitate pot mutare l. si ita sit scriptum. ff. de leg. i. **¶** Solu. An testamētum perfectum potest vbi post. no. vt hic. **¶** P. ponitur Infr. de adm. leg. s. i. vbi relicta in testis pot admitti in codicillis. si non requiritur tanta solennitas. Solutio. Jo. q. hoc intelligitur circa institutionem heredis. Pla. intelligebat sicut quoniam relicta in codicillis primis admiebantur in codicillis secundis. Opti. Ro. vt vteroz. vt i. dicitur. **¶** Ultimo opp. de Lalumne. ff. de ad. leg. sol. vt gl. **¶** Quero q. vtrum legata relicta in testamento possint in codicillis renocari. Pla. q. non per hanc legem. Ro. s. sicut per multas rones. maxime q. legata pot renocari tacita voluntate. ergo et q. dicitur in gl. Dy. v. tenere opti. Pla. Qd enim dicitur q. legatum pot renocari voluntate tacita. intelligitur illa voluntas plene et solenniter probetur. quod multum no. **¶** Equiritur enim fm. Dy. numerus quinque testium. vel septem ad probandos inimicitias. per quas indicatur tacita renocatio vel aliquid simile. Quod si dicitur expressa voluntate facta in codicillis. dicitur. **¶** An in codicillis precesserunt testium. et tunc perfecti testium. sunt renocati. et de his non aueritur. **¶** Ad sunt confirmati. et procedit opti. **¶** Plac. Item si codicilli sequuntur. et videntur tacite confirmati. lane tabulas. de iure codicillo. et quod ibi no. **¶** Et ibi videtur q. inter Joan. et Plac. fuit disputatio de casu legis. Nam non est dubium q. relicta in testis p. voluntatem minus solennem possunt renocari. vt ope exceptionis

¶ AN. P. BAR. **¶** Si qd poss. Vide qd hic dicit doct. vide d. in c. j. de sum. trin. lib. v. et vide q. dicit plene i. rub. de fide instr. et vide cons. Lnd. Ro. l. v. incip. super eo qd dicitur. vbi si iudex post latam suam. addit eam. vtrum faciat pp hoc nouam suam. et decidit. vbi distinguendo. vide ibi.
¶ P. O. M. A. **¶** Ad istum text. Vide Panoz. consi. lxxvij. h. vol. vbi declarat sely. in c. si in vlti. col. de excep.
¶ A. L. E. X. **¶** Post. Sed quid si post lectum testum vult rogare testes quos non rogauit. vide no. in l. si in pe. col. C. de fidei. et no. q. iste tex. procedit etiā qd declaratio fieret ex interuallo ita voluit Bar. in l. petens. in h. lec. C. de pact.
¶ P. O. M. A. **¶** Quero vtrum. Vide aliquid per Alex. consi. lxx. in iij. vol.
¶ P. P. A. V. P. **¶** An possit renocari. Vide Bart. et Jas. in l. si ita scriptum. ff. de leg. i.
¶ P. O. M. A. **¶** De dicit. Vide Bar. in l. j. s. j. et si filius. de leg. iij.
¶ A. L. E. X. **¶** Quero. Adde tex. et ibi. p. Bar. in l. nuptie. s. s. de ritu nup. Et qd in re integranda. vide Bar. in l. chirographis. de admittu. Et adde q. no. Bar. in l. ad fidei. l. j. et vide etiam Bar. in simili in l. si in prin. de vulg. et pup. et ibi habes quo de clar. et an ex dictis ante actū per testatorem. vel post actum.
¶ P. O. M. A. **¶** Declaratoria. Vide Alex. consi. xxvij. iij. vol. s. el. in c. pastoralis. de exc. Alex. consi. c. iij. vol. Barb. consi. lxxix. in iij. vol.
¶ P. P. A. V. P. **¶** Ad concordiam. Illud quod dicitur hic. q. non requiritur ille solennitas in declaratione actus que in confessione. hnt mita. vt per Jo. de Ana. consi. lxxxij. post prin.
¶ P. O. M. A. **¶** An possit iudex. Vide Bret. in l. Gallus. s. etiam si parente viuo. ff. de lib. et posthu. aliquid per Ro. consi. lxxv. P. P. A. V. P. **¶** Circa istam mam. q. qui declarat nihil de nouo inducit. vide Ro. consi. lxx. col. j. vbi fortius dicit. quod ista de.

in i. vol.
 p. dano. consi. lxxxv.
 irāre circa neq...
 i. cle. a multum...
 parium pbecti...
 in l. i. C. co...
 n. v. q. semiple...
 dmonēdi. de t...
 nt semipleam...
 . de fidei. c...
 onf. e. h. vol...
 i. de coēt. in...
 o. et pro Bar...
 inatio. Et ad...
 tur duob. test...
 dist. clerici. fm...
 jmo. in l. inter...
 u. in l. eum bi...
 illa regula b...
 d. notram dep...
 dno. credat...
 Bal. in l. i. C...
 20. o. d. in c. e...
 de ven. inst...
 voluit Alex...
 de bac q. d.

claratio trahitur retro, vide. Ro. cōs. cccclxxxij. vide omnino de materia declarationū. §. el. in c. cum olim. de re iud. et in c. h. cau. sam. de proba. vbi ponit. an post terminū possit declarari. pba. tio facta in termino. Et q̄ iudex possit declarare suā scietā. sic in arbitratore. vide l. cōs. c. l. ij. in prin. Nunquid autem quando testis declarat dictū suū requiritur citatio partis vide §. el. in c. de testa. vide etiam §. el. in c. per tuas. ad fi. de testib.

P O M. C. Iste §. Vide Barb. xvij. in j. volu. §. el. in c. per tuas in vlt. col. de testib.

A L E X. C. Quod non. Et idem tenet Bal. per illū tex. in aub. hoc sacramentum hodie. C. de iura. calum. et Bald. in l. h. C. de testi. dicit tamen ibi Bal. q̄ secus est. quando iterum examinatur et testis ad aliū finem. quā declarandū dictum ambigū quia tunc debet iterum iurare. dato q̄ sit examinatus super eo. super quo alias iuratus deposuerat. exemplum patet in casu di. ete l. h. de testi. Et ad hoc allegat istum tex. pro quo etiam adde gl. in l. per hanc. in glo. h. de te. p. app. et ibi Bal. in vij. q. d. Et facit tex. in c. fraternitatis. in fi. de test. Et vide de hac materia que dixi in l. qui bona. §. si quis stipulatorus. de dā. in fec. et de materia per Specu. in tit. de teste. §. in versi. item q̄ testis.

- 1 Testes in testamento debent esse rogati. et vocati. et nu. 2
- 2 Testes rogati in testamento debent esse specialiter ad hoc adhibiti.
- 3 Testamento si dicitur. rogatis. et non additur. ad hoc sufficit. vi. de nunc. §.
- 4 Notarius an presumatur rogatus.
- 5 In testamento. In testamento debent esse testes roga. ti. hoc est. cert. orati. q̄ ad hoc sunt adhibiti. l. d. d. Op. de codi. l. h. Sol. Aliud in codicillis. vt ibi. aliud in testamento. vt hic. p. de l. ad h. d. s. de testib. Sol. Hic est de casibus. i. quib⁹ debet esse testes rogati. licet regulariter cōtra. vt in aub. rogati. C. de testi. Quero qualiter debent intelligi rogati. intellige ad hoc specialiter adhibiti. vt hic. et l. nullū. s. de diuor. Alter⁹ no. q̄ testes debent esse vocati. et rogati ad hoc. id est. notarij scribit. et testibus ad hoc vo. vocatis. et rogatis. S. queror⁹ quid si dicit i te stamēto. et testibus rogatis. nec additur. ad hoc. an sufficit. Idu to q̄ sic. Cl. §. homines. j. vi. non. rap. vbi coadunati ad h. in du bio psumunt. ad hoc faci. s. ad h. bac. l. h. Julianus. s. proinde.
- 6 Dicā. de verb. obl. l. sciendum. Quero. q̄ quid si in testamento dē talibus presentibus nec fuit adiectum vocatis. vel rogatis. dicit Dyn. q̄ non valet. q̄ non presumuntur rogati. quia est solenni. tas extrinseca. q̄ non presumitur. l. quecūq. in fi. a. de publicia. hoc tenet Dyn. in l. hac cōsultissima. C. de d. Sp. de test. §. i. ver. h. quid in predictis. et ver. sequen. Quidā tamen habent additio nes Dyn. in l. sciendum de verb. obl. q̄ vbi videtur tenere cōtrariū. s. q̄ hic dicitur. verius. est. vt dixi in d. l. sciendum. S. quid in nos tario si non scribit instrumento se fuisse rogatum. Quidam pre sumunt eum fuisse rogatum. vt in aub. de tabel. §. nos autem. et ibi not. Jmo. v. dicitur tenere contrarium extra de fide inst. c. h. et Spec. recitat eum. h. non allegat in tit. de instra. edit. §. i. ver. l. et no. 2. determinat ut cōtrarium per iura nostra. vt dixi plene in l. sciendum. j. de verbo. obliga.

ADDITIONES.

- a P O M. C. In testamento. Adde q̄ sufficit q̄ certioratur incont. nēn possi. Vide Barb. l. h. C. de fideicō. Et amplia hoc dicitū Bar. vt procedat etiā de iure et anoni. in testamento non conditis ad pias causas. ita Alex. cōs. lxx. in vlt. col. h. vol. Et ibi tāgit quid si ad pias causas. et q̄ etiā ad pias causas requiritur q̄ sint roga tiore proprio vide Barb. cōs. lxxij. j. vol.
- a P O M. C. Debēt esse. Vide Barb. cōs. xxx. j. vol. Alex. cxxvij. h. vo.
- c P O M. C. In testamento. Vide Alex. cōs. lxx. in vlt. col. h. vol. Alex. cōs. xij. p. opi. Bar. hoc est cōmunit. secundū Alex. in d. cōs. lxx. h. vol. aliquid cōs. xxxij. in j. vol. Et nunquid si quis velit probare rogatum testium. possit probare per duos testes. vide Alex. q̄ sic l. h. C. de bono. pos. secundum tabu.
- d A L E X. C. Iduo q̄ sic. Adde tñ. q̄ illud q̄ dicitur testes in testa mento debere esse rogatos. est verum in testamento in scriptis. secus in nuncupatio. vt gl. iij. q. r. c. de his in glo. et plures.
- e P O M. A. C. Quid si in testamento. Vide eundem Alex. cōs. cxxv. in j. dubio.
- f Testamento an possit fieri contractus. et quilibet alius actus transiens in forma contractus.
- a §. Ano. Ano contextu debet fieri testamētū. hoc dicit. p. C. de eo. casus. et l. cum antiquitas. Sol. Fallit. ibi propter necessitatē nature. p. C. de eo. l. testamētum. So. ibi abundas cautela nō nocet. Quero. qui si sint actus alieni a testa mento. vt puta. dicit dono. vel vdo tibi talem rem pro centum et tucōsenti. an valet. Sol. dicit q̄ sit assignare. j. de assigna. li.

Mo. ergo q̄ in testamēto potest fieri §. Secus. q̄ quilibet actus transit in formam contractus. hoc tenet Dyn. in c. quod so. l. i. lacu. extra de regulis iuris. lib. vj. et 27. in l. cū antiquitas. co. tene menti hanc gloss.

ADDITIONES.

- a P. PAV. P. C. Ano quid autem si in testamento deficit solennitas vt numerus testium. aut talis dispositio valebit in vim cōtra. vide Alex. in cōs. c. l. h. ad fi. vol. h. Item q̄ cōtractus factus in testamento sit reuocabilis. vide Pau. de East. cōs. c. l. h. Primo vidē dūz est an i generalib⁹ Item q̄ possit probare duos testes. vide Jas. in l. h. C. de bono. pos. in tab. Item an testamētū possit dici testis. vide Jas. in l. testamētum. col. j. C. de stamētum. Item de materia an in testamento possit testari. vide Jas. in l. cum antiquitas. C. de testa. Item q̄ testamētum numeretur inter cōtractus. est tex. in l. eandem. in prin. de duob⁹ reis et gl. in c. j. Item sacramenta. in verb. l. i. p. bus circa medium. de pace. iura firmā. in vlt. §. i. de d. l. testamētum.
- b A L E X. C. In valet. Vide Bar. in l. h. quis in principio te menti. de legatis tertio.
- c AND. B. A. R. B. C. Mo. ergo. Etiā vide casus singul. et noue tam is. de do. cau. mo. et vide Ang. in l. cum antiquitas. C. de vide l. h. cōsequenter. s. j. fami. erc. l. et vide tex. in l. ypoth. se j. de fal. l. ex sententia. s. de testa. tu. Bar. in l. cum q̄ s. c. c. illis. de leg. iij. vide Lap. in alleg. xij. vbi pulchre loquitur et vide Lud. Ro. in l. stipulatio hoc modo in prin. de verbo. cōs. lxx. Barb. cōs. xij. s. vol. cōsilio. l. iij. in j. col. in l. i. Sinto. But. cōs. lxxi. Et quot testes requirunt ad probat. ipsi⁹ cōtractus de q̄ duo tāum. fm Alex. et Jmo. in l. i. in j. col. ff. de leg. l. i. ep. caute. lxxvij. In cōtrarium tñ videtur facere q̄ isti cōtractus facti in testamento sapient naturam marum voluntatum l. i. s. h. quis sub conditione. ff. de lega mine caueatur.
- A L E X. C. Tene menti. Et hac opi. tenuit Bar. in l. eam ge dens. in §. codicillis. de leg. iij. Et hoc est opi. cōmunit. ad aliud testari et aliud cōtrahere sit. per tex. in l. verba cōtra. de ve. sig. Sed an reuocato testamento reuocetur cōtractus. Quid. in cōsilio. x. vbi dicit. q̄ cōtractus fuit purus. et cōtractus. si conditionalis. sic. Adde tñ tex. vbi vna gl. in l. h. querela. ff. de inoff. testa. vbi est casus q̄ rupto testamētum tio causa mortis facta in eo non rumptur. Sed de ista materia vide bonum tex. in l. ex sententia. de testa. tute. et in l. possit. s. q̄ mortis. ff. de his qui. vt iudicis. et quod nō p̄ illum testamētio hereditatis. que est actus inter viuos pōt fieri in testamēto et subdit. q̄ si testamētum illud postea reuocetur a testatore nihilominus firma maneret illa aditio et vide Ro. in cōsilio. de q̄ d. cōs. cxxij. et Ro. cōs. c. l. h. j. vol.

LEX XXII.

- 1 Capitulari qualiter debeat cōtra testē in repobādo q̄ q̄ tpe cōfecti inhi ueniat non potuit esse testis.
- 2 Testis non impeditur testificari ad probandum sollemnitatem instrumenti in quo erat descriptus per casum in ipsum superentem etiam facto suo.
- 3 Notarius cōdemnatus de falso. q̄ possit extrahere instrumentum de quibus antea fuerat rogatus.
- 4 Testis cōditio an inspicitur tempore que actus geritur. vel deponit.
- 5 Impubes quando possit testificari. sac⁹ pubes de eo quod vidit in pup. etate.
- 6 Ecus potest testificari de eo quod ante vidit.
- 7 Impedimentum superueniens testi. inter iuramētum. et conditionem. quando impediatur ipsum testificari.

De testiam.

§. Conditionem. Tempore testamētum in mus. cuius conditiones sunt. hoc dicit Pppo. C. eo. l. j. Solu. ibi non erant idonei testamētum. sed putabatur q̄ omnibus idoneis. iteō. testis nō. Nam tñ quando eripit⁹ cōtra personā testis in instrumentis scripti. non procedit exceptio tua si dicit q̄ tempore cōditio sic habebatur. et reputabatur a cognoscētib⁹ eum. Ita p. tex. in d. l. et no. in l. cum lege. et eo. Ppo. dicitur. h. i. de cōs. l. i. postea acciderit. c. i. nō nocet. et contra pone ipsū esse cōditio.

nam. vel in faciem bert. C. d. testis. l. i. poterit probari. g. mentū remanet in h. si nō possit pbari. instrumentū publi. tū pōt probari p. test esse q̄ aduer. lar. erant examina. t. ar. summa. de test. c. ad obu. ent q̄ nō pōt tate bac. tunc non in ita limitat l. quonia dem in d. i. i. c. ten nita. ē alicuius insti lictio nō impedit. e ner alter loquit. S. tō sibi noto. ad q̄ uo quitar. l. ij. §. duce cōndatus de falsi seferat rogatus. N ante adhibuerunt. pote quo actus. a. ne. §. in firmā. o. iij. adhibetur. ad solem mento. s. i. l. s. lo. tus. sed aliter occur. spicit tēp⁹ quo de pōt testificari de eo in quo requireretur in d. i. notionē. s. insti tellige si tūc vidit. cre cere q̄ d. geratur. v. Jac. But. et do. Ray. est effect⁹ s. an pōt. Lerte h. cad. r. one. re. Spec. in tit. de test ro. q̄ quid si inter du b. et vic vtn Spe. hoc

ALEX. C. Ppo. C. sicut. vol. ij. Doma. C. secundo respon. in j. ALEX. C. Debēs d. tes in testamento de sc. tin l. j. C. de testa. vbi d. ALEX. C. Perficere. §. primo. de eand. P. P. A. V. P. C. C. l. o. ponitur. vide que hat in l. j. C. de testa. Alex. ALEX. C. Pupillari. nium de eo q̄ vidit in ver. s. sed nūquid. Et q̄ iura limita nō p. cede sanc. eccle. Adde Ro. And. Barb. C. Quere plecti. et que ibi dixi ALEX. C. Et in Spec. in mercu. et Pau. de l. tit. Bald. no. loquitur secud. Dyn. in l. j. si si

§. Si ab ipso. q̄ q̄ in alieno sigillo sig. vtn Spe. de proba. s. li p. But. s. de p. uoc. et p. P. M. de elec. p. egr. ALEX. C. Si ab ipso. Et adde Jo. Sab. Infirmam. q̄ possit alien. ne. in alijs vero actibus. P. P. A. V. P. C. Spec. dicit. ta. Bal. et Alex. in l. iij. v. §. Signa. et testamētum secus. si pōt

num. vel infamem, non poterit deponere in iudicio. l. quonia. l. i. b. r. c. d. testi. l. iij. s. d. u. c. caufe. f. ad l. arbo. ergo testametu no poterit probari. gl. dicit. f. arbor. q non poterit deponere. in. testa mentu remanet in m. Sed certe modicu releuat testametu etia si no possit pbari. Unde in l. j. c. e. gl. dicit. testametu pbari per instrumentu publicu inde coactum, tenedo opi. Jo. q testame tu pot probari p instrumentu vt dixi s. l. p. in princ. Item po test esse q aduersarius coditebat testametu factu, vel forte testes erant examinati antequa talis casus superuenisset. Sed ad Jo in somma. de testi. ord. in fi. dicit. q qñ testis absq suo delicto nouo obuenit q no pot testificari vt est de cetera eius seruitus, q p ruis latebat, tunc non impeditur ferre testimoniu. d. l. j. c. d. testa. z ita limitat l. quonia liberi. C. de testi. Syn. vero r. Ja. de hie vi denf in dist. i. c. tenere. q qñ aliquis adhibitur vt testis ad solen nitate alicuius instrumeti, casus superuenies, qua uicinis; suo d lictio no impedit ut testifi cari. ita intell tequant hunc tex. qui ge neraliter loquit. Secus si adhibitur ad testificandu su p alio fac to sibi noto, ad quod ea no fuffiet adhibere vt ad solenitate. ita lo quitur l. iij. s. d. u. c. caufe. ad l. arbo. q no. Et sic facit q notari?

l. iij. s. non solum. j. de ad. leg. de quo per l. y. c. col. in c. stram.

- 1 Instrumentu an valeat in quo notari? no appositu signum suum, et apocha mercatorum non subscripta licet sigillata. nu. z.
- a Siquis ex testibus Requiris signatoz subscriptio, alteru sine altero no valet. h. d. No. barg. q si notari? no appositu signu suu in instrumento. q non valet secundu. Jac. de Arc. p hoc in auth. de instrum. cau. z fid. s. sed z si instrumeta. z de conc. fidei. debito l. ij. de assef. l. ij. q acit l. i. ita stipulatus. s. h. by logonus. j. d. verd. obl. sed putare d hoc standu costructudini. vt no. in auth. vt pzeo. no. Imp. in prin. in Spe. de instrum. edi. s. nunc dicendu. vt ver. illud. etia. Ultimo dno. etia ar. q in apocha mercatoru non sufficit. suo sigillo sigillauit nisi se subcripterit. cura quod cogitabit.

ADDITIONES.

- a AND. BARB. C. Si q. Et vide que remisi ad Bar. in prima constitutione forum. in prin.
- b POMA. C. No. ar. Vide Alex. in rub. ff. noui ope. nun. vbi dicit quod est communis.
- c ALEX. C. Quod li. notari? Si notari? non potest fieri nisi vis Bar. in p. oc. digeloz. z qd dixi in l. eosa. p. m. j. de assef. idem dicitur q imbuciatore non pbe nre. q non est ibi suscipit. z signum. vt no. Jac. de arc. in l. contractus. C. de fidei. instr. z facit qd dicitur hic. z extra de fidei. instr. in c. cum. p. d. tabellio. z c. d. tab. l. generali q instrumentum debet habere suas proprietates.
- d POMA. C. Ultimo no. Vide Bar. z Alex. in l. que dicitur. in vlti. col. s. sol. matri. z ard. conu. c. xxij.
- e ALEX. C. Sigillo sigillauit. Et in sigillo pber. vide late no. p Bar. in l. iij. pcuratore de procu. p. hui. decunc. z Vali. l. iij. qua per calumniam. de cepit. z de. p. Spe. in ti. de. p. ba. s. h. ver. decimo p literas sigillitas. p. l. ano. plene in c. post cessione d. pater in c. ij. de fidei. instr. z ibi late p. do. z. bb. z Val. in l. j. ad n. de. p. c. z Val. post gl. in l. pacta nonnullima. C. de pac. z Val. in extraua. de pac. z d. oia. in ver. sigillo. aliq per Bar. in l. j. s. h. qd neget. h. quemadmodu. test. ape. z Val. in rub. C. de fidei. instr. p. hui. il. si marito. s. h. voluntate. solu. ma. p. hui. in repe. l. sededum. d. ver. ob. z Jo. s. i. s. possunt Instrit. de testi. z h. q. Bar. tetigit Val. in l. ij. C. de reb. ali. no. alie. sed Val. ipoc. fo. m. d. q no sufficit sigillum absq subscriptioe z sic cōtraria. Bald. puto eorum d. l. h. cōcordari debere. nec aliter colligi pot ex verbis eorum. na aut apparet singula fuisse ip. z. l. i. y. i. puta a. Titio. certe. Titio? p sua sigillatione bene videt cōentire z approbare h autē cōstat de sigillo nec aliter cōstat ipse Titio? sigillauerit. certe nisi ad parcat subscriptioyna cum sigillo. no videtur approballe nec cō sentisse z ita lo. in it Bar. in dicto proe. Digelozum. z vis Bar. in l. iij. in bono fidei. C. de iurciur.

Signum Signari pot annulo. vel sigillo. vel quo utis alio signo. h. d. Zund qd dicit annulo intellige pro eo qd sigilla cōmuniter appellatur. vt no. i. Spe. de instrum. edi. s. instrumentum. ver. item quod sigillum.

Poste in l. no. in mo. z. C. de transac. z l. mo. z supra de ferijs.

Signatas No. qd signate tabule dicuntur si est si gnatu illud quod eis adheret. Opp. de l. sed si ait. s. notauim. qd vi aut clam. solu. illud in finctibus quo ad illud interdicit. z quod ad eo i. facile speratione Nam q destinati sunt ad separationem habetur pro separatis. p. s. pro soc. l. na. socia. Sol. hic in coheredibus. ibi in separatis q no.

ADDITIONES.

- a ALEX. C. Ppo. Vide Alex. conu. c. xij. vers. preterea no suf ficit. vol. q. Poma. C. Na qñ excipis. Vide Alex. conu. ch. i. ver. secundo respond. in p. voin.
- c ALEX. C. Debes dicere. No. modu formandi exceptione d tes tes in testamento descriptos. facit quod not. Bal. l. ij. C. de se. s. t. in l. j. C. de testa. vbi per Bar.
- d ALEX. C. Pericere. Adde Barto. in l. iij. quis ex argetar. s. p. imo. de ead.
- e P. PAV. P. C. Condicio testis. An inspicatur tempus quo d ponitur. vide que habes in l. iij. quis testibus. C. de testib. Jaso. in l. j. C. de testa. Alex. conu. c. xij. ver. p. preterea no sufficit. vol. ij.
- f ALEX. C. Pupillari etate. Atru pubes possit reddere testimo nium de eo qd vidit in pupillari etate. vide in Specu. de teste. in ver. si. sed nuquid. Et que etas requirat. vide iij. q. h. in prin. z h iura limita no p cedere ad pias causas fm Bald. in l. j. d. sacro sanc. ecclie. Adde Rom. conu. c. lxxvi.
- g And. Barb. C. Quero. aliquis. Et vide gl. in c. cum nobis. de p. lecti. z que ibi dixi z vide l. ad. Ro. in conu. c. lxxij.
- b ALEX. C. Ut in Spec. Adde Joa. And. in c. factum legitime. in mercu. Pan. de Lea. a. in comento c. testimonium. de tes ti. z Bald. no. lo. quetem in c. j. quor testes sint necessarij in vlib. feud. Dixi in l. j. s. h. seruus. de questio.

ADDITIONES.

- 1 Sigillans alieno annulo. id exprimere debet.
- a Si ab ipso Testis potest sigillare annulo testa tois. vel alterius. h. d. Spec. d. dicit
- b qd in alieno sigillo sigillat. d hoc debet facere exp. etia mentione. vt in Spe. de proba. s. videndu. ver. z no. z ibi vide de fidei. ligit li p. hui. s. de procu. z p. l. y. C. de epil. z cle. l. i. qua per calumnia z p. hui. de cle. peregr. c. j. tetigi in l. iij. publicanus. s. j. d. pub.
- a ALEX. C. Si ab ipso. Vide Bal. in p. mio Lodici. z q ibi dixi Et adde Jo. Fab. Instrit. eo. s. possunt. q tenet in dist. i. c. in tes tameto. qd possit alieno annulo signari. z de hoc non facta metio ne. in alijs vero actibus tenet opi. Bar. dixi in l. iij. vnus. C. de o. poma. C. Spec. dicit. Vide Jo. Fab. in s. possunt Instrit. d. tes ta. Val. z Alex. in l. iij. vnus. C. de o. Alex. in rub. ff. solu. matri.
- b Si signa. Si testator turbaui signa. non videtur si gnū. h. d. d. in intelligit illud ante pfectu testametu secus. si post. Et lectura ista est vera. l. j. aliter no. in

ADDITIONES.

- a P. PAV. P. C. Si testamentum vis q habes ad Bar. in l. fideico. s. quoties. ff. de le. iij. z But. in conu. c. xvij. Bar. super j. Infor. p

z quilibet... it folent... uim eorre... ctus factu... onli. ceteri... it probari... Item ante... s. col. i. C. d... s. h. i. c. d... tem q test... em. in prin... erb. sup. r... id. num. q... z principio... u. z nouem... quitas. C. l. v. p. c. m... um. q. s. d... d. re loquit... de ver. ob... p. de cetero... j. col. in p... probatio... in l. v. i. m... n. in v. i. m... naturam... si. vt lego... l. cum q... nuntio que... da cōtra... d. strac... us. non re... in l. i. c. h... ameno de... e. ita matri... possit legam... p. allegat... lum. re. qd... in testam... u. a. testato... in conu. c. d... l.

ment inf... trionis... idon. en... eo suffic... n instrum... de cōtra... deo dicit... l. i. s. p. p... is. re. h... ic. etu. c. h...

ALEX. C. Renscitur res. Et ideo dicit Bal. in l. Actus. ver. q. ro qd de dic. C. hie instr. q. si sit cōtract' quida pacis. cui' dicatio durat per mensem. q. in instrumēto debet apponi dico cōclusionis pacis. non dico tractatus.

LEX XXIII.

Utrum testamentum. Cuius testamētū publicari in pluribus chartis. h. d. Et hac lege patet qd testamentum est quid intellectuale. vt. no. s. uocod. l. qd dicit vt ibi.

ALEX. C. Utrum testamentum facit ad pulchre nota. p. Ang. z. Simo. in l. eum qui p. in. de ac. qui. herc.

LEX XXV.

- 1. Voluntas perfecta dicitur. quando testator habuit totam suam voluntatem pro de clarata.
2. Instrumētum in protocollo si reperitur imperfectum. vel apparet q. notarius noluit plus subscribere. qd non facit idem.
3. Testator si scripsit totam eius voluntatem in scheda. non tū eam publicari valet inter liberos. no inter extraneos. Et an ex tali voluntate imperfecta debeantur legata z. fideicommissa.

Si quis cum testamētū.

Ex testamētō non cōpleto nihil obetur. h. d. p. z. vt l. et qd testamētū valet in personā nominat'. C. eo. l. ad. de. au. s. h. dat. plures solutiones. Una est. qd hic nō potuit plures nominare. ibi noluit. Ista tenet Jac. de. Are. q. et eo q. noluit videtur imponere hinc testamētō sua voluntate ar. l. qd in rerum. s. q. de leg. j. Sed ista sol. est vera in se vt patet ex fin. legis. in quantū ad l. contrariam non videtur sufficiens. q. ibi no lebat nominare alios. in solennitate nō seruauit. Secūda sol. est. hic. omisit substantiā ibi illustrationē. Ita repobatur ibi in. z. et tū sol. dare ibi gl. in. Dy. so. mar. hic. q. ibi constabat qd alios nolebat nominare. hanc sol. tenet Dy. Ista nullā rationē videt habere in se. vt statim videbitis. Unde sol. vera est. qd hic cepit. facta esse testamētū. z. non pfectū. vt de. ex. In l. s. r. a. cepit. z. p. ceit. in parte h. d. nō adhibuit debiti solennitate vt hic unde nihil videtur sufficere qui partem indiuidi facit. l. furiosum. C. q. testam. face. pol. sed in l. i. ubem. totū pfectū. hoc tenet Bar. in l. ja. de are. ja. de ra. ja. but. z. y. omnes. q. p. po. de l. hac. consulti lima. q. e. imperfecto. C. eo. vbi valet testamētum in pfectū inter liberos. Sol. dicit quidā q. ista dispositio nō erat inter lobe ros. Et. qd. gl. ibi expone. ex imperfecto. id est nō solēnt. qd. z. e. net. ergo. gl. qd. s. ex imperfecto. h. locū in testamētō imperfecto ratione solennitatis omisse. secus si sit imperfecto ratione voluntatis nō cōpleto. vt hic. ista tenet. p. bat. p. d. l. furiosus. ibi dū dū. p. nihil. tenet in mentē semper. z. colligitur ex gl. ibi. vel exponē. id est. non solēnt. z. c. Quid autē sit imperfectū ratione pte ritiois. l. agā. j. tit. i. in filiis qui in potestate. Opp. de l. in testamētō. d. qd. fideico. lib. Resp. eo. modo. q. ibi in testamētō imperfecto ratione omisse solennitatis. hic vero ratione imperfecte voluntatis erat imperfectū. q. tota voluntas fuit declarata. z. testator habuit totā voluntate sua p declarata. sicut dicimus in sctū qd habet p pfecto. z. absoluto. vt l. tractus. C. de fide instrū.

Et per ista dico. si reperitur instrumētū seu protocollum contractū imperfectum. z. apparebat qd volebat plus scribere. q. tale instrumētū nullā fidem facit. Exemplum reperitur sic. Titius vendit talem fundum seio pro pretio centum. his pactis apponitis. vide licet nec reperit plus. Certo nō facit fidē. q. ipse notarius nō habet tale instrumētū p completo. vt hic. z. l. cōtractus. C. de fide instrū. z. s. de leg. l. i. ciuile. z. hoc tibi not. Nec obs. quod dixi in l. Gallus. s. q. j. tit. i. q. in protocollo reperitur. z. tunc constat qd notarius habuit illud protocollū p cōpleto z. absoluto nec in protocollo volebat plus scribere. sed intelligebat sub illo. z. comminua alioz. contractuum. Item nō obs. C. de testa. erro. q. aliud est notarium errare. aliud testamētū imperfectum dimittere. Quādo autē tali qua particula instrumētū exemplatur dicit vt dixi. de ope. no. nun. super rub. q. de. ro. quid si testator scripsit in scheda totam voluntatem suā. nō in publicat eam coram testibus z. notario. z. mox itur. an illud dicatur perfectū testamētū. Et breuiter dico qd est perfectū. ratione voluntatis sue declarata in totum per scripturā. z. ideo valet hodie inter liberos. sed dicitur imperfectum rōne omisse solennitatis. z. iō extraneis nil poterit petere. l. q. ea. j. et l. fideico.

4. In l. q. j. d. leg. atq. Quero qd illegatis. rān legata obediētati voluntate imperfecit. Et gl. arguit qd sic postea vteriat' d. riu. qd nec legata. nec fideicommissa valeat. l. ea. q. C. de fideico. z. est. j. eo. l. ex. ca. z. ideo gl. distinguit tres cas. vt i. ca. l. aut. et i. y. l. as. p. fecta. nec scripta. z. loquit leg. ista. aut. est pfecta. z. scripta. sed qd est h. s. esto. z. loquit l. erro. z. C. e. s. z. est. quart' cas. q. voluntas est scripta. z. nō pfecta. z. isto casu nō v. ar. de. l. fide. commissi. s. j. de. l. i. j. ca. l. ex. ca. Quero. pone qd instituit nō nominati erāt nō capaces. an vitiati testamētū. Et dicit qd nō. l. i. duob'. s. j. de. l. j. s. dicit qd hoc. videt velle p. r. i. z. dy. q. nō valeat testam. arg. l. plane. vbi i. g. f. r. e. j. de. leg. a. j. in. p. m. l. legati. i. p. m. de. ad. i. m. j. m. sed. z. and. de. i. s. t. i. dicit qd dicit leges allegat p. dy. cōdudat qd testator voluit alii nominare. z. adimere a primo. arg. l. x. i. tra. f. r. a. de. ad. l. i. Sed q. i. q. d. p. r. e. s. u. p. p. o. n. i. t. q. d. n. o. l. e. b. a. t. a. l. i. a. s. n. o. m. i. n. a. r. e. v. t. c. o. n. s. e. d. e. p. r. i. m. i. s. z. i. d. e. o. e. t. i. a. s. i. e. s. s. e. n. t. n. o. m. i. n. a. t. i. a. l. i. q. u. i. n. i. m. i. s. a. c. c. e. r. e. r. e. t. z. i. d. e. o. d. e. t. a. l. i. o. m. i. s. s. i. o. n. e. n. o. n. e. s. t. c. u. r. a. d. i. n. d. u. b. i. t. a. t. e. r. i. l. l. i. s. p. r. i. m. o. m. i. n. a. t. i. s. a. c. c. e. r. e. r. e. n. t. v. t. s. i. n. p. r. i. m. o. q. p. s. e. c. u. d. o. d. e. c. a. d. u. c. t. o. n. o. l. e. d. i. s. S. e. d. v. t. p. e. d. a. t. i. s. t. a. g. l. o. d. i. c. q. u. o. d. v. i. e. r. i. t. i. n. d. i. g. n. i. f. i. c. e. r. e. b. a. t. a. b. i. u. s. n. o. a. n. t. e. q. u. e. r. e. b. a. t. p. r. i. m. o. S. e. d. q. u. o. d. i. p. s. e. d. e. c. a. t. u. d. i. c. e. t. e. n. e. g. l. z. dy. s. i. p. p. l. i. c. a. t. q. r. a. v. o. h. u. i. u. s. t. e. x. t. u. e. s. t. t. e. s. t. a. m. e. n. t. u. m. n. o. e. s. t. p. f. e. c. t. u. m. n. e. c. c. u. r. a. t. a. n. o. n. e. s. t. c. a. p. a. c. e. s. v. e. l. n. o. Quero quid sit testamētum est nullum ratione pte ritiois. vel ebe. r. e. d. a. t. o. i. s. a. n. v. a. l. e. t. i. n. t. e. r. l. i. b. e. r. o. s. C. d. e. t. e. s. t. a. m. e. n. t. o. c. o. n. s. u. l. t. i. s. s. i. m. a. s. i. q. u. i. s. a. n. t. e. i. m. D. i. c. a. m. j. t. i. j. l. i. s. i. l. i. u. a.

ADDITIONES.

ALEX. C. Si quis in glo. ibi exponere. Adde glo. in l. fundus. ver. neque impletum. C. famul. et c. sicut.
POMA. C. Ista tenet. Unde dicitur. cap. j. de succed. l. abba. testa. Bar. in lege fideicommissa. s. j. de. l. i. j. Ro. in rep. et au. hen. i. m. l. i. t. e. r. i. n. v. i. s. i. p. e. c. i. l. C. ad. l. i. a. l. e. i. d.
And. Barb. C. Sed ista sola. Et vide Jo. de. Mo. in consil. et. i. q. quod hic habetur.
POMA. C. In testamētū. Unde ibi per Bart. qui tenet p. r. i. m. o. R. o. i. n. a. u. t. h. e. n. s. i. m. i. l. i. t. e. r. C. a. d. l. i. a. l. e. i. d.
POMA. C. I. per ista dico. vide Anto. de. Butr. cōsilio. x. j. m. o. c. o. n. s. i. l. i. o. x. j.
ALEX. C. Facit. Et de fide imbreuitate vide aliquod quod dicitur. C. l. ad. testum. s. h. q. s. z. d. i. c. a. d. d. e. Bar. in l. h. d. e. i. c. o. m. i. n. a. t. i. o. d. e. l. e. g. i. j. z. Bal. in l. i. C. famul. r. a. s. e. Et qualiter sit p. r. o. p. r. i. e. c. i. p. i. a. i. m. b. r. e. u. i. t. a. t. u. r. v. i. d. e. g. l. d. i. n. r. u. b. i. C. a. d. i. n. s. t. r. i. n. p. p. o. q. u. e. r. i. t. u. r. i. n. l. s. e. c. u. s. i. n. p. u. n. c. i. p. o. c. o. t. i. t. q. u. e. d. i. x. i. i. n. l. i. i. p. a. z. a. q. u. a. p. l. u. i. a. z. e. o. m. B. a. r. t. b. i. c. t. r. a. n. s. i. t. c. i. u. a. m. z. a. l. d. i. n. d. e. h. d. i. c. a. m. i. n. p. r. i. m. e. z. a. d. h. o. c. v. i. d. e. J. m. o. i. n. l. i. i. n. p. a. i. n. z. i. n. l. i. d. e. h. d. i. c. a. m. i. n. d. i. c. a. m. B. a. r. t. C. Quero quid sit testator. h. d. de scheda. l. testamētū. z. v. i. d. e. Bal. in l. hac. consulti. s. i. m. a. s. e. x. i. m. p. e. r. f. e. c. t. o. v. t. i. t. e. n. e. t. q. d. e. s. t. i. m. p. e. r. f. e. c. t. u. m. r. a. t. i. o. n. e. v. o. l. u. n. t. a. t. i. s. z. s. o. l. e. n. n. i. t. a. t. i. s. v. i. d. e. i. n. a. u. t. h. e. n. s. i. m. i. l. i. t. e. r. h. d. e. t. e. s. t. a. v. b. i. t. e. n. e. t. c. o. n. t. r. a. C. i. d. e. h. i. c. J. o. a. n. d. J. m. o. z. q. u. o. c. o. n. s. u. l. t. i. o. n. i. u. m. o. p. i. B. a. l. v. i. d. e. J. a. c. d. e. B. e. l. i. n. a. u. t. h. d. e. t. e. s. t. a. i. m. p. e. r. f. e. c. t. o. s.

ALEX. C. Est perfectum. vide que scripsi in l. hac consulti. s. i. m. a. s. e. x. i. m. p. e. r. f. e. c. t. o. C. e. o. z. a. d. d. e. q. u. o. d. a. l. i. a. e. s. t. i. n. i. m. p. e. r. f. e. c. t. o. s. o. l. e. n. n. i. t. a. t. i. s. s. e. u. f. o. r. m. e. z. a. l. i. a. e. s. t. i. m. p. e. r. f. e. c. t. o. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. v. t. n. o. J. m. o. i. n. C. q. u. o. d. s. i. c. i. t. i. n. g. l. o. s. i. m. a. g. d. e. e. l. e. c. Q. u. i. s. a. u. t. e. m. d. i. c. a. t. u. r. i. p. s. e. o. z. d. o. s. o. l. e. n. n. i. t. a. t. i. s. z. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. z. d. e. e. o. r. u. m. d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. a. v. i. d. e. B. a. r. t. l. p. l. a. t. a. C. d. e. s. e. n. v. e. r. q. u. e. r. o. e. r. g. o. q. u. e. d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. a. z. i. n. v. e. r. g. i. u. s. i. l. l. i. s. t. a. t. u. m. z. q. u. o. d. i. b. i. B. a. r. t. z. q. u. o. d. n. o. B. a. l. i. n. l. i. i. e. x. p. r. e. p. o. C. i. c. e. r. p. e. z. n. o. m. a. r. i. t. e. p. e. r. g. l. i. n. l. p. a. c. t. a. s. s. d. e. c. o. n. t. r. a. d. e. n. c. i. m. p. t. B. a. r. i. n. l. e. g. i. i. n. c. o. l. d. e. e. x. e. p. r. e. i. t. u. z. i. b. i. h. a. b. e. s. q. u. i. d. e. s. t. v. e. r. a. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. z. s. o. l. e. n. n. i. t. a. t. i. s. z. q. u. e. d. i. c. a. n. t. u. r. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. l. i. a. c. o. n. t. r. a. c. t. u. s. v. i. d. e. B. a. l. i. n. l. a. d. e. x. a. c. t. i. o. n. e. n. a. d. h. C. d. e. d. o. p. r. o. m. i. z. e. t. i. a. m. v. t. d. e. q. u. e. s. c. r. i. p. i. i. n. l. d. e. p. u. p. i. l. l. o. s. q. u. i. n. u. n. c. i. a. t. d. e. o. p. e. n. o. m. i. n. a. t.

LEX XXVI.

Interdicitur quando possit testificari.
Infantis quando possit esse testis in testamento.
An lege ne quis possit facere testamentum.
hoc dicit. Oppon. a. de here. l. quoniam. vbi heres qui est infans dicitur testamentum. Solu. huius contractus timore quidam dicunt q. male hic potuit. Alij dicunt qd testamētum non dicitur. sed trossa est. Alij qd in testamētō nō s. testamētum. q. nō possunt illud facere. sed in alio loco nō est vere. Et aliter qd nullo modo dicitur esse testamētum nec contra testamentum nec in testamento: cum amiserit civitatem libertatem. sed si q. tantum civitatem p. dicit z. libertate nō dicit. potest ibi dici testamentum. Cum possit contra legem dicitur.

dam j. de pen. dicitur in d. l. q. nom. l. verbi. in l. i. tabilis. ri. vt in gl. i. l. i. t. i. n. o. m. i. n. a. t. i. o. n. e. z. v. i. d. e. g. l. z. h. i. b. e. s. c. a. s. u. m. C. e. o. l. t. o. t. i. e. i. n. f. a. m. i. s. q. u. i. m. a. r. i. e. x. c. e. p. t. i. o. c. o. n. t. i. n. e. t. c. p. r. e. s. e. n. t. i. u. m.

Interroganti.
Zelus quam.
Zabellio q. n. p. m.
Scripto testamen.

Dom.

Not. rel.
i. m. i. t. e. d.
i. n. u. m. v. i. d. e. q. i. b. i. d. i. x. i. t.
v. i. c. i. a. n. t. q. u. i. d. v. i. d. e. b. i.
b. i. c. i. r. i. s. c. o. n. s. u. l. t. u. s.
t. e. r. a. t. q. u. i. d. s. u. s. t. i. c. i. a.
d. e. l. i. m. e. r. c. a. l. e. m. C. a. d. l. i. a. l. e. i. d.
l. e. m. r. e. p. u. n. d. i. o. n. e. m.
t. o. c. u. t. v. e. r. c. o. n. d. e. m.
v. i. t. e. r. p. u. r. o. q. m. a. l. e. z.
b. e. o. m. i. g. f. u. i. t. m. a. g. n. a. n. t.
d. e. o. u. r. i. t. a. z. r. e. s. p. o. n. s.
l. i. g. e. b. a. t. q. u. e. s. t. n. o. n. e. s. t.
t. u. s. a. d. s. c. r. i. b. e. n. d. u. m.
t. i. o. s. e. d. d. u. b. i. i. c. i. u. s. e. t.
z. i. f. i. c. i. t. r. o. g. a. t. i. u. s.
a. n. h. o. c. s. u. f. f. i. c. i. a. t. v. t. f. i.
q. u. o. d. i. p. s. u. m. r. o. g. o. v. t.
z. h. o. c. v. o. l. u. i. t. q. u. e. s. t. i. o.
b. a. t. a. d. q. u. o. d. i. t. e.
n. o. r. o. g. a. t. q. u. i. d. f. o. r. t. i.
a. d. c. o. l. l. e. c. t. i. o. n. e. t. e. s. t. a. m. e. n. t. u. m. v. t. t. e. s. t. i. f. i. c. a. t.
e. o. z. i. n. a. u. t. i. r. o. g. a. t. i.
n. o. t. a. r. i. u. s. p. r. e. s. u. m. i. t.
e. r. g. o. d. i. p. t. e. s. t. i. s. n. o. n.
s. c. r. i. b. e. r. e. t. v. t. h. i. c. E. x.
z. t. r. a. i. t. e. n. s. s. e. d. q. u. i. t.
g. e. o. s. n. u. m. e. r. e. t. i. n. a. u. t.
t. e. s. t. a. f. a. c. e. r. e. p. o. s. s. u. n. t.
a. u. t. h. o. c. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. o.
d. e. t. z. d. i. c. i. t. i. n. c. a. s. i. b. u. e.
t. u. r. q. u. i. r. e. z. d. i. c. i. t. i. n. e.
r. e. n. d. r. e. p. e. r. i. a. t. u. r. c. a. u. t.
t. i. m. n. a. m. h. i. c. n. o. n. q. z.
v. t. i. n. j. a. l. n. e. c. i. n. s. s. e. d.
m. e. r. u. s. t. e. s. t. i. u. s. s. o. l. u. s.
t. e. t. v. t. i. b. i. n. o. v. i. d. e. i. p. s.
t. u. r. c. e. r. t. u. s. n. u. m. e. r. u. s.
t. a. f. i. n. n. u. t. f. i. t. v. t. i. n. a.
t. a. s. c. d. h. i. p. b. a. r. e. t. u. r.
e. s. t. t. e. s. t. i. s. v. t. a. l. i. q. u. i. s. e. d.
v. t. i. n. n. u. m. e. r. o. t. e. s. t. i. u. m. n. e. c.
h. i. o. i. n. n. u. m. e. r. o. t. e. s. t. i. u. m.
s. t. i. o. n. e. m. i. n. l. i. a. c. c. o. n. s. i.
c. e. r. e. p. o. s. s. i. b. i. r. e. c. i. t. a. t. o.
e. s. t. v. e. r. a. z. t. e. n. e. t. u. r. a. b. o.
i. n. d. u. i. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. u. m.
t. e. s. t. i. a. d. h. o. c. v. t. i. n. s. t. r. u.
d. e. s. i. t. i. n. i. t. e. b. a. t. u. r. p.
s. e. t. s. c. r. i. b. e. r. e. v. t. t. e. s. t. i.
f. t. a. d. u. c. t. u. e. q. u. o. d. i. x. i.
b. e. n. d. u. m. t. a. m. e. n. p. o. t. e. s. t.

vbi filius tam natus est preteritus, possibile est a diri, ipso app...

ADDITIONES.

P. PAV. P. Si filius. Ita l. repetit. Lomen. Circa terribile co...

P. O. M. A. Adde ad istu. per Alex. l. si pater. in vlt. col. ver...

LEX VII.

In primo. Filius tam natus rumpit spe eius...

LEX IX.

An mulier sterilis gaudeat privilegio dotis. Quis posthumus...

q instituit posthumum, que habere pot per adoptione, z est ma...

ADDITIONIO.

De naturali. Adde Bal. consil. cccclxxij. lib. ij. z hec l. facti ad...

Depos emancipatus qui tempore mortis non tenuit pri...

Succellio edicto in querela inofficiosi testamenti an sit locus...

Si filium. Filius ex hereditate, z qz excludit mo...

aliu po... ruz... ita... dicit... ita... ita...

... ita... ita... ita... ita... ita...

quod tenet primum locum eo tempore quo testamentum desinit...

ADDITIONES.

Primum locum. Adde qd ex hac l. in fers. Val. fuisse constituta...

LEX X.

Commodissime. Qui prouidet i vno casu, in alio videtur committere...

ADDITIONES.

P. P. A. V. P. Commodissime. Circa ista materia qd casus omisso...

si quem sequitur Barb. cōsi. l. ij. in ij. vol. Alex. cōsi. l. xij. l. ij. vide duas decisio ad regulam...

Titulus p herede non b; locum in suis. Verbum familia, in iure accipitur p substituta...

In suis. In suis heres dicitur dominus non bona h' dicitur obiter...

Adde qd ex hac l. in fers. Val. fuisse constituta. P. P. A. V. P. Commodissime. Circa ista materia...

Adde qd ex hac l. in fers. Val. fuisse constituta. P. P. A. V. P. Commodissime. Circa ista materia...

Respondens. In cuius in filium cum est extra dominum...

P. P. A. V. P. Commodissime. Circa ista materia qd casus omisso...

b Seruus quando habet coherentem, hereditas tunc relinquitur... 4 Testator in testamento solenni instituit heredem seruū... §. Regula. Quando sunt duo quorum unum sine alio esse non potest...

3 Et ego intelligo non apparet testatorem aliquid voluisse... 3 si autem dicitur p[ro]batari in l. sed si in conditione... 2 si autem dicitur p[ro]batari in l. sed si in conditione...

ADDITIONES. a ALEX. LO. Dare libertatem... c Cogitabit. Adde quod si in l. si iure, de leg. 2, videtur...

b P. O. M. A. Quod valebit... c Cogitabit. Adde quod si in l. si iure, de leg. 2, videtur...

§. Testamentum. Exheredatio, que per actio nem firmari non potest in vita exheredari ipso iure est nulla... §. Testamentum. Exheredatio, que per actio nem firmari non potest in vita exheredari ipso iure est nulla...

LEX XIII. 1 Posthumus hodie non exheredatur. 2 Instituti causa trahit ad se causam testati... §. posthumus. Posthumus p[re]ter ritus, rumpit spe c[ir]ca gradus a quo est p[re]teritus...

gradus, si spes eius, dixi in dy. in l. si primo... §. posthumus exheredari non potest... §. posthumus exheredari non potest... §. posthumus exheredari non potest...

1 Exheredatio datio facit suum heredem voluntarium. 2 Substituti vulgaris datio facit suum voluntarium.

§. Quod vulgo. Filius institutus in primo gradu in totum vel in parte non rumpitur... 1 Institutus cu[m] socio... 2 Exheredatio facta in l. si iure...

§. Si quis ita. Exheredatione facta euz causa... 1 Respondet, si falsa est circa filiationem... 2 Si falsa causa aliud respiceret... §. Si quis ita. Exheredatione facta euz causa...

LEX XVI. 1 Substitutio vulgaris facit de necessario voluntarium... 2 Existencia sui heredis operat transmissio[n]e[m] h[er]editatis...

§. filius heres. Instituitur datus est substitutus vulgaris... §. filius heres. Instituitur datus est substitutus vulgaris... §. filius heres. Instituitur datus est substitutus vulgaris...

explicitat. Deu[ot]o quo in q[ui] dicitur legit tribu[er]e mod[er]at[ur] relpon. sub co[n]dit[io]ne fut[ur]i h[er]editatis p[ro]p[ri]e. Sint. de h[er]ed[.] redita. d[ic]ta e[st] h[er]editas timore d[ic]ta h[er]editas p[ro]p[ri]e in media p[ar]te f[er]u[n]t testamento. Circa h[er]editatem suam heredes in partem d[ic]ta[n]t. q[ui] p[ro]p[ri]e in parte d[ic]ta[n]t. q[ui] p[ro]p[ri]e in parte d[ic]ta[n]t. q[ui] p[ro]p[ri]e in parte d[ic]ta[n]t...

tatis non succedit. Contrarium tñ. q. ino iura suitatis retineat, z trahitur, tenet. Huius de cu. Ba. bu. Bal. z expresse in l. Deo nobis. C. de episcopo. z de. per illum ter. z Bal. in l. cum ado. p. nris. C. de adop. Jaco. bu. z Bal. in autb. si qua mulier. C. de sac. fan. ccl. Bal. in l. apud hostes. ad fi. C. de suis z leg. idē in l. nepotes. s. de his q. sunt sui vel ali. in. z fuit de mente Bar. in l. item in potestate. eo. in quātum dō. q. existens in dignitate, vel monachus exiens patriā potestate. q. hoc est verū in iis in quibus nō est libertas: sed si esset eis favor adhuc in potestate patris iudicatur. Non ob q. sit in potestate, q. respondetur vt p. Bal. in autb. si qua mulier. z vide Ang. com. ex p. inc. in dei no. mine. super primo puncto. z q. ingrediens monasteriū iura suitatis retineat: z hereditate paternam non adi. a. transmittat, cōsulit Bal. com. ccl. lib. q. z Pet. de Anch. con. ccc. xxi. vbi dō. q. fit in iura monacho si nō renouet emphyteusis finita p. lina.

LEX XXI.

S filium. Sufficit q. a tempore natiuitatis filius se instituit reperiat. h. de. de qua cōditione loquitur. H. hic dō. q. de potestate, casuali vel mista. In eo q. dō. de potestate, nō videtur malum, q. posthumus nō pot. implere cōditionē anteq. nascat. nisi dices res de potestate dependent a potestate alterius nō posthumus. z idē dō. de mista: fm. q. dō. de casuali. pcedit sine dubio, q. pot. existere antequam posthumus nascatur. Et hanc tenet Dy.

LEX XVIII.

- 1 Veritas p. ualeat fictioni.
2 Veritas naturalis inest in omni fictione.
3 Veritas, z fictio quando inuicem tendunt ad diuersa, fictio p. ualeat veritati.
4 Adoptio quid sit.

Filio. Quando veritas, z fictio tēdit ad vnu. h. de. h. bac lege q. veritas p. ualeat fictio. S. cō. no. de signi. ficatione huius verbi redditur. z id est retrodatus.

- 1 De hoc dō. s. fol. ma. in rub. Oppo. de l. nō putatur. s. si quis emancipatum. i. de contratab. Sol. ibi in extraneo hereditato, q. fuit postea arrogatus. hic in filio. h. ratio. q. in extraneo hereditatio ab initio fuit in epta. s. in filio. h. emancipato scens. De tertia extraneus adoptatus incipit esse nouus filius fictus. q. in filio emancipato nō pcedit vt hic. h. cōtra hoc op. j. s. p. ori. Sol. ibi in institutione q. ita cōgruit in psona extranei. sicut in psona filii. Et hoc habet intellectus se. h. de. s. que vide p. te. Itē op. de l. i. quis posthumus. s. h. filii. s. c. Dicebat dō. Ray. q. erat ppter fictionē posthumus, in qua est equitas naturalis. l. posthumus. i. de cap. z post. reuer. s. trussa est. q. in omni fictione inest equitas naturalis. dicitur ergo q. q. veritas z fictio tēdit inuicē q. d. diuersa. tūc p. ualeat fictio. h. quis posthumus. s. i. ver. dicitur. s. de cap. z post. reuer. p. totum. z tota iura loquētia de post. z in fictione. Quid est adoptio? Dicit vt in gl. nota cam. z est definitio. z dō. in sum. de ado. z eam probat. H. de. de cu. in l. s. de adop. dō. vt ibi per eum.

ADDITIONES.

- a P. PAV. P. C. filio. Vide r. om. consilio xvij. Bart. in l. j. s. hoc autem senatus. s. ad syla.
b Veritas p. ualeat. Hec lex ad plures inferitur quæstiones. Primo q. sit statuti q. pena delicti commissi de nocte duplicet, z q. nox intelligatur post sonu talis campanæ, q. aliquis existens de logi. quo nō potens audire campanam delinquat. q. nō debeat puniri. q. veritas noctis p. ualeat fictioni. z ita vtrq. decidit Bal. in l. libero. s. de his q. no. inf. Bal. z Bal. in l. h. C. de his quibus vt indig. de qua. c. etia p. Jac. But. q. illa disputant in l. moze. h. s. de ser. Pe. de An. in c. canonu. statuta. de cons. in ver. istam q. disputant Jac. bu. z acti secundo ad q. statuti, vel constitutionis dicantur. quicunq. debellauerit tale castrum, de eo debeat inuestiri. z illud habeat in feudum. q. si mortuus, z surdus illud debellauerit. q. illud debeat habere in feudum. vt de terminauerat. h. de cu. Bal. z Bal. in l. cū illiusta. viaticu. s. h. cer. per. ar. l. h. quis in graui. s. vtrum. ver. h. i. noq. j. ad syla. facit. q. ad q. statuti dicitur q. bñitus possit impune occidi, z alii quis qui habet gratiam a principe. vel iudice non sit cæcelsarius. occidatur. occidens puniatur. cum adhuc sit in agro scripture. z quia in pluribus locis traditur. antea uitate consilientium. eo contentus. de quo per Pan. de ca. cōsi. xvij. z cxxij. per Angel. cons. cclxxij. z per Bald. cons. xxxj. libro quarto.

LEX XXIII.

Posthuma. Si tempore natiuitatis filia non testamentum rumpitur. hoc dicit.

- 1 Exprensio nomen speciei videtur nominatim facere.
2 Renunciatio casuum fortuitorum non valet. nisi expresse renūcietur.
3 Mandatum factum ad petendum restitutionem in integrum, quoties opus fuerit non tenet.
4 Filiorum appellatione in exheredatione, quando veniant posthumus.

Prius. Qui exheredat filios, videtur nominatim exheredare filios, quos ignorat se habere. h. de. q. p. s. h. de. de ex. lib. in prin. z l. si. C. eo. z l. i. s. co. s. o. gl. q. expresse z nominatim dicitur fieri. q. filios exheredat: scilicet si dicat liberos. zc. vide gl. in p. scilicet si dicat. zc. h. de. ergo qui exprensio nomen speciei videtur nominatim facere, tēgit in l. torpta. s. fin. de le. j. z hoc est vile scire ad multa. specialiter mandat. vt no. in l. pomponis. de procur. an sufficiat q. p. dicat ad petendum restitutionem in integ. quoties opus erit. an oportuū q. dicat in tali causa: Et vt q. sufficiat si dicat quoties opus erit. z contrariū vt in l. si quis mihi bona. s. nullum. de acqui. he. Et hoc tenet dō. zc. z alij in l. C. etia per p. in inte. rest. p. p. d. i. c. in d. s. iustum. plen. in l. filius. s. j. de dona. C. duero. quid si exheredat filios, an z posthumus videatur exheredare: Et vt q. sic ita dicit gl. sed contrariū p. toto verum, nisi in aliqua parte testamenti faceret mentionem de posthumo. l. qui filibus. j. de lega. j. Non ob lex quam gl. dicit quia ibi est favor tutelle. dicit in d. l. qui filibus.

ADDITIONES.

- a Quæstum. Communis est conclusio quam ponit gl. in d. s. q. situm. vide que ibi posuit.
b Promissio facta in vnum casum, porrigitur ad alium, in quo testator similiter prouidisset. si de eo specialiter cogitasset.
2 Statutum quod pene duplicentur de nocte, qualiter intelligatur nox, z qualiter dices.

S. Lucius. Favore testamenti, z propter ignorantiam testatoris, natus habetur pro nato. h. de. l. i. aliter fm. gl. p. ouisio facta in vnum casum porrigitur ad alium, in quo testator similiter prouidisset, si de eo cogitasset. z est no. casus. Oppo. de l. nomen filiaru. j. de ver. sig. z l. qui filibus. de test. in. cū l. seq. vbi appellatione posthumus natus z tunc etiam natus. Sol. vt in gl. C. ultimo sic textus facit q. dicit statutū quod pene duplicentur de nocte, nūquid filius maleficiū dicitur factū fuisse de sero, vel dicitur q. fuit de manu tepestine, dicitur fieri de nocte: Recordo q. dixi de bac q. plurib. locis, s. b. exiter de declaratione clara. Et ex. h. de. i. de ver. sig. dicit q. aut dies est, aut nox. modo, nox. quid est? Dicit non est aliud, nisi p. uatio lucis. z dies nō est aliud nisi p. sitio lucis. h. z istud prouatur in c. consiluit. extra de offi. del. h. dō. ad ad p. positiū, quando dicitur de sero, non est facta nox, sed sunt tenebre, non tamē est adhuc nox. hoc probat per l. q. dō. s. de manu. testam. vbi videns moritur. z videtur in l. i. quis filio. j. co. Ita dico quando dicitur mane, tunc celo alio modo est dies. vt hic. l. j. C. de custo. reo. quia cum nox recedat, dies. Ita q. disputant dō. h. de. de l. cernis.

ADDITIONES.

- a P. O. M. A. C. lucius. Vide Bar. in l. si is q. p. emptore. in l. i. princ. de vncap. vide Are. cōsi. vlt. vide h. de. con. cxx. z quæ de ista similitudine scripti in l. tale pactum. s. fin. s. de cap. b.
b Positio Lucis. Cū Bar. trāsit Bal. z Pan. de ca. b. i. c. i. tur. tñ quod dies debeat intelligi vt dixit ipse Bar. in l. aut i. ta. s. tēpus. j. de pen. l. quod dies est q. sol est super terrā. p. ter. in cap. j. per fōdies. extra de ho. vbi sur diurnus dicitur per q. cadit sol. s. nocturnus e contra. Non ob. ite. q. z alij habent calefacte die. aliqui abscēte, z pōt intelligi de die naturali. iuxta no. per gl. in l. moze. Roman. o. ff. de ser. h. de. s. i. no. q. sub necitur q. i. illa. q. si quis consierit maleficiū in diea p. tionis. Air gimis gloriose patitur duplicē penā. z alij iuxta d. linquat. in nocte sequenti festū. an debeat puniri duplici pena dicitur q. aut dictū statutum est factum in honore Air gimis. tunc illa dies finitur saltē in cōpletorio ipsius festi, vt patet nota. de senten. x. com. lib. vj. in capi. sin. s. ad gimus. z tunc debet intelligi in festo illius diei. Aut nō fuit festum Air gimis z tunc non debet puniri duplici pena. q. de p. p. r. i. a. h. gimus. z tunc non debet puniri duplici pena. q. de p. p. r. i. a. h. gimus. z tunc non debet puniri duplici pena. q. de p. p. r. i. a. h. gimus. z tunc non debet puniri duplici pena. q. de p. p. r. i. a. h. gimus.

Tit. Nam tunc dies e offi. dele. c. confitius per eum com die. vel noctem.

Filius. Post.

Filius. Post. con. patri a. h. de. illud est boni dicitur in duas p. ne potestatis. scilicet quando q. h. z coheredam partem tēpondos secundum ditione potestatis. Alij dicunt q. fuit oportet se ponere que hic inuit. q. dicit q. h. filij. Et ret substituis. h. de. quare nō impleuit. s. sed. z h. filio. de h. princ. Alia lectu. z verior. z hoc sonat zc. Sed tūc obstat. in princ. j. de hereditat. vel cohereditatio. hic secum. moze nō sufficit. l. do est impossibile a. tio eo viuo dicitur post mortem. l. i. s. fin. s. co. tangitur. h. de. que tunc inuitio ad secundā partem gl. sic coheres inuit. re. l. hereditas. de h. certum. quod fieri p. in l. i. ita. in fin. s. co. C. de her. insti. lex si hereditas non p. nem exheredatione puncto mortis potest. dicit post moze. h. de. l. i. ad dno. non cōfir. gl. solvendo hic istu. licet. q. hic filius fuit eius defunctum exheredat. fm. h. de. z differat p. actum conditionis exnendo q. filius fuit in pōt impleri vltimo v. datio. l. i. s. sed. z h. de. h. ponere eius eum in ret testamentū. nisi in de insti. z substit. l. i. modo. q. in l. i. ita. filij.

ADDITIONES. Post mortem. Bal. exponit post mortem.

And. Barb. Et no. q. fsta glo. non reperitur alibi secundu Dpn.
 hic referit Bal. q. h. frater instituit forozie et filios forozia. dic q.
 isti succedat in lumbiq. frater no tenetur instituit forozie. s. j.
 in aut. de hered. r. falc. Idē si instituo filiu naturali et alios legi-
 timos. q. filio naturali nulla debet legitima. vs gl. in l. j. ff. de
 r. tr. a. r. Bal. ibi. vide eum. quia bene loquitur.

P O M A. **U**ide Ro. sing. cy. Et an ide in substituto. vide
 Ro. cons. lxxxviii. **U**ide Bar. cons. lxxj. in j. col. j. vol.
Ego dicit. **U**ide Bal. con. cccclxxxv. ff. de melius co. ccccxxxvj.
 in prin. ff. lib. Ang. cons. lxxxviii. **R**o. de anc. consi. alleg. lxxvj.
P O M A. **U**ide Bal. cons. ccccxxxij. in h. r. con. ccccxxxij. i. pn. in
 ff. no. An. cons. lxxxviii. **A**lex. cos. lxxxij. in ff. no. r. con. lxxxij. in ff.
 vol. r. consi. seq. r. cons. c. ff. iij. vol. r. consi. lxxxv. in v. r. cos. lxxxij. q.
 vol. Bar. cons. lxxxij. q. vol.

P O M A. **C**obaritas ordinata. **S**equitur **A**lex. cons. lxxxij. in ff.
 volumine.

P O M A. **S**i dico. **U**ide Bar. consi. lxxj. i. vol.
Conuerat. **A**de q. melius probat in l. qui d. r. de pecu. le. r.
 hoc idem tenet Bal. p. no. p. glo. in l. omnes. in glo. sin. C. de dil.
 lib. r. om. dicit. caput r. lingua videlicet amputantur. que r. d. r.
 et Bal. non esse alibi.

P A V P. **U**id in cōtractibus. **U**ide omnino **P**er. r. **B**ene
 die. consi. v.

P O M A. **E**go dico. **U**ide **A**lex. iij. vol. consi. cy. vide **R**om.
 consi. lxxxv. consi. lxxx. r. vide **A**lex. consi. i. v. vol.

E r. **S**equitur. **A**de q. do. **A**lex. in consi. lxxxv. fo. si. circa ff. in
 ff. vol. p. heredita. Bar. dicit. q. filij. ad quos spectat feudum. no
 poterunt agere ad dictum feudum p. eozum patrem alienatum
 patre vivente q. quo ordine successio intelligitur de ferri.

And. Bar. **E**t hoc. r. vide Bal. in aut. de. si quas ruinas. alias
 in aut. si qua mulier. C. de sacrosan. eccle.

P O M A. **S**equitur. **U**ide late **A**lex. consi. lxxxij. ff. vol. r. consi.
 lxxxviii. alias. lxxx. co. vo. r. consi. ix. ff. vol. r. consi. lxx. r. vide
 Bal. l. j. C. de suis r. le. **A**lex. l. r. ver. ea. gl. ibi. licet. r. i. ecclesia
 sica emphyteus. ff. sol. mat. **R**o. consi. lxxxv.

E mphyteus. **I**dē tenet **R**o. consi. lxxxij. r. **A**lex. cos. cxx. iij.
 li. qd. aut. h. pater recepit. p. le filij. masculis r. femininis. Bar.
 in l. r. in iurandi. ff. si liberi. de op. lib. d. q. pariter admittat
 nisi sit status excludu. h. idem tenet **J**oan. de **I**molin.
 c. potuit. **P**et. de anc. cl. d. s. iur. pa. r. vide Bal. l. liber
 r. liber. de op. lib. **A**bi ponit nulla limitatione Bal. in l. j. C.
 de iur. emphy. Bar. cos. c. r. in c. q. in c. q. in c. q. in c. q. in c. q.
 si. j. in c. dominus s. matus. **P**et. de anc. consi. cccxx. **P**au. de
 r. aff. consi. lxxx.

And. **R**o. **U**ero statutum. **U**ide q. not. Bal. in l. si plures.
 C. de sacrosan. eccle.

P O M A. **U**ide Ro. sin. lxxvij.

And. Barb. **C**o. h. inducit. **U**ide Bald. eleganter loquen-
 tem. in l. conduntur. s. si miles. ff. de iur. codi. lxx. i. l. j. d. test. tu.

C uo rogatur. **U**ide Bal. consi. lxxxij. iij. vol.

P O M A. **C**onspiciatur vltimū. **S**allit. nisi primum sit fauorabi-
 lius. Bal. c. cum olim. de consue.

Nepotis appellatio no continetur ponepos.

Dictio. r. cetera inducat repetitione omnium dictoꝝ in pꝛe dēti

Si i protocollo reperitur instrumentū imperfectum cum dictione
 ne r. cetera quid importet illa dictione. r. c.

Notarius qui sumit instrumentum ex protocollo abbreviatū. an
 debeat illud extendere.
Notarius erat q. dicit se rogatum de appellatiōe vel sententia
 nisi primo totum sit scriptum.

Dictio r. infra. quid importet.

ertes. C.
 si tale pa
 si bene co
 si non ad
 si pact. s.
 nepos
 ata **R**om
 stitutio
 atum **R**o.
 ay. in tra
 done. r. ca
 c. pm illam
 q. r. trahi
 v. d. an gl.
 in e. d. at
 de dicit pā
 n vivo pa
 p non in vi
 ritas. vide
 n. l. si. Cae
 in l. bis que
 sed in ma
 iste g. in d.
 ipe e. ver.
 colligi pō
 ci in l. q. c.
 taria. **P**ri
 s. pater.
 quo Cae
 in l. r. r.

onitur fu
 no. in c. au
 r. co. m. r.
 r. de illa.
 r. de illa.
 i conditio
 pos. quon
 tantum ad
 into non v
 colligi h
 ur. v. no.
 acquirere
 l. si quis r.
 met. q. non
 r. ad h. m.
 vili. q. p.
 no vide. q.
 ere. in l. r.
 r. que. not.
 i. in cond.
 li. q. dicit.
 vol.
 nstitutio. p
 em in vivo
 v. de quo
 ic.

ico verbo
 are. aliud
 mus in l.
 o. p. actio
 r. e. quatio
 uo car. q.
 uest.
 r. xxxviii

n. si. not.
 iter doc
 is. de vul
 ou. in per
 p. ad d.
 ito. cum
 zxxx.
 quidam
 onstituo
 consi. ccc
 nstitutio. tan

AND

audi, maxime. Secūdo q. fili' fuit institutus r. nepos pteritus
 tuc litera stat pprie, quia necesse est nepote pzi' mozi. **S**. dices
 tu. hoc est cōtra illud q. dixisti p. i. legis. d. i. enim testamētum
 pcedere. et si filius no erat institutus. **R**esp. hic filius erat iu-
 stitutus, r. nepos pteritus. r. p. nepos substitutus. ipi filio insti-
 tuto. vnde nepos no erat institut' expresse, nec tacite ab intesta-
 to vocabatur. ideo ipse r'ipit: s. in prin. filius quāquā no institu-
 tus vocabat ab testato, r. nulla fiebat libi iniuria p institutionē
 b nepotis. **U**ltimodisse s. in eo q. dicit. r. inducitur ad q. si in pto
 collo reperit instrumentū imperfectū. r. in si. notari' dicit. r. qd
 illud importet. **R**o. dicit j. ea. l. m. de leg. **S**pe. in ti. d. instr. edi.
 s. ostēdo. ver. qd si abbreviatura. **E**go dico sic. q. in pto collo hec
 dictione. pōt reperiri dupl'iciter. **C**ū est. r. c. r. scribit' breue, r.
 ponitur in sine oratiōis indeterminate. q. no regitur ab alio ver-
 bo. vt dicitur hic in text. **E**t aliud est. r. c. q. ponitur in oratione
 d determinatiue. vt C. eo. auth. ex. cā. r. ad tre. b. l. nā quod. s. si q.
 cōpuls'. r. l. is cui. s. q. legatorū. ff. in pos. lega. **D**e primo dicit
Ro. q. sub illo. r. c. cōtinētur illa q. sunt de natura cōtract'. hoc ta-
 mē no. p. batur in lege. s. dicit q. sub illo. r. c. cōp. r. e. dicitur illud qd
 e deficit in lib. sermone. fm consuetudine loquendi e. in illa mate-
 ria. s. qua loquimur. vel in simili. hoc probat hic in litē veniunt.
 s. petirā. s. o. pet. her. j. ea. l. s. nūc de leg. nā per istud r. c. cōp. hē-
 dicitur verba testamētū posita p. **B**allū. huc infituat filij. r. substi-
 tuatur nepos. vt dicit **B**all'. huc in simili instituat nepos. r. substi-
 tuatur j. nepos. vt hic. **E**t per hoc dico. q. si p. cecēsit instrumē-
 tū emptionis extēsum. r. sequatur instrumentum locatiōis breuiā
 tū p. hāc dictione. r. c. ille clausule que sunt cōmunes ad instrumē-
 tū emptionis. r. locatiōis. i. elligitur repetite per hāc dicit. nē. r. c.
 sūt em hūiles hi cōtractus. l. i. j. s. loca. **S**. hic est aduertēdū.
Tan notari' q. sumit instrumentum ex illa abbreviatura debeat ex
 f. d. e. r. **S**pe. id. s. ostēdo. ver. qd si abbreviatura dicit q. sic. **E**go
 g. dico. q. si q. dē est cōtract' vel act' q. debet celebrari i scriptis:
 r. tūc nihil d. r. add. totū em extēsum debet pzi' scribi. l. cōtract'.
C de si. instr. **E**t i. deo errāt' notari' q. dicit se rogatus d. appella-
 tiōe vel sententia. nisi primo totū sit scriptū. **Q**ueda sūt instrumē-
 ta no celebrata in scriptis. sed in scriptis redacta. r. tūc dico. q. p.
 notariū no debet extēdi. qd enim cōtinuāt sub illo. r. c. est dubiū
 r. est in estimatiōe iudic' pcedētib. r. sequētib. l. si seruus
 pluriū. s. si. j. d. l. j. volūtatis. C. de fidet. r. l. cū p. cum im pte
 ca. de l. j. **D**ebeo ergo notari' habere exemplare prout facit. r. hic
 vtimur q. notari' no extēdat. **S**i vero in libro protocollo r. p. cē-
 deret instrumētū extēsum. ad quod versimiliter debet referri illud
 verbi. r. c. d. s. notari' q. de illo facere copia. videtur cum illa pars
 etic cōmuni sequētib' imbreuitaturis. q. ad illa referatur. vt vi
 det hic istud. r. c. referri ad pncipiū. vbi sūt illa verba extēsa. me-
 rito facienda est copia. l. i. q. ex arg. etari' s. si. titiū. s. de dē. si est
 dubiū qd importaretur sub. h. r. c. p. dicit' et parti q. posset cōpel-
 li ad rēficiēdū instrumētū d. nouo. vt no. in l. chyrographis d. ad
 mi. tu. **E**t r. secundū. r. c. scribit' lōgum. r. habet in oratione v. r.
 bū vno rogatur. tūc si illud. r. c. referri ad aliq. verbū detēmi-
 nate ad illud reducit. r. secū dū illud determinatur. l. nam qd. s. si
 q. cōpulsus. j. ad **Z**reb. r. l. ita. s. q. quoties. ad tre. s. loc. l. itē
 q. r. itur. s. exercitu. **S**i vero no habet certā etiā limitationē. l. r. itē
 cōp. r. e. dicit' omnia que sunt de natura cōtractus vel re sup qua
 appōit. l. ceterozū. j. d. s. sig. r. l. i. duo pat. d. s. si q. s. iura verit.
 s. de iure iu. p. ro hoc extra de l. ob. vl. cōstitutio. ex. h. b. i. d. in
 die. **S**. qd si no dicit r. c. s. dicit r. r. l. i. q. s. d. idē est dicere. r.
 l. r. ceterozū. d. ver. sig. **Q**uero. qd' si dicit. infra
Resp. significatio hui' est. q. scribes intēdit ommittere aliqua q.
 erāt in medio. r. assumere aliqd q. erat infra. l. j. s. ad l. a. q. uil. **E**t
 pater quasi in omnib' decretalibus vnde no habet illa significa-
 tionē quā bz dicitio r. c. quia per dictionē. r. c. volo dicere illud. q.
 omitto: per dictionē r. infra. significo illud q. volo omittere. -

ADDITIONES.

A AND. BAR B. **U**ide credēdū. **R**o. hoc casu contra Bar. r. c. l.
 in prin. vbi. dicit. q. si no instituit filiu. s. si substituit nepotem. r. c.
Ro. hic est cas'. q. licet substituat testator vulgariter. no intelligit'
 instituere illū cui substituit. **B**al. all. l. r. facto. j. l. cū i testamē-
 to. s. hec verba. l. l. c. r. q. gl. in l. si q. heres de her. insti. gl. in
 l. cū tale. s. si. ff. d. cōd. r. dem. **T**u alleg. ter. in l. si p. impubes. j.
 de vul. r. pupi. **E**t de ista dictione. r. c. **B**al. alle. l. itē veniūt. s. peti-
 tā. de petiri. her. r. q. not. in l. j. C. loc. r. in l. chyrographis. s. de
 adm. tue. r. tex. i. l. h. r. gl. i. l. p. C. de fidet. r. v. o. significavit. s.
 r. c. r. c. **R**odulphus. eo. tit. r. vid. **B**al. in l. e. cū. in iur. d. offi. dele.
 r. vide c. significatiōis. de offi. deleg. r. ibi s. scribentes.

P A V P. **U**ltimo. r. c. **P**er illa dictionē. r. c. importatur illa
 que sunt ex consuetudine. vt intelligātur scripta. **E**t tenet **R**o.
 consi. s. eo. v. l. i. h. r. v. v. aliqua in materia per do. **B**al. in l. argēta-
 rius. i. p. i. h. no. ff. de ed. r. r. in c. c. p. tabellio. ff. de inst. **U**id
 Bar. super j. Info.

collo reperit instrumentū imperfectū. r. in si. notari' dicit. r. qd
 illud importet. **R**o. dicit j. ea. l. m. de leg. **S**pe. in ti. d. instr. edi.
 s. ostēdo. ver. qd si abbreviatura. **E**go dico sic. q. in pto collo hec
 dictione. pōt reperiri dupl'iciter. **C**ū est. r. c. r. scribit' breue, r.
 ponitur in sine oratiōis indeterminate. q. no regitur ab alio ver-
 bo. vt dicitur hic in text. **E**t aliud est. r. c. q. ponitur in oratione
 d determinatiue. vt C. eo. auth. ex. cā. r. ad tre. b. l. nā quod. s. si q.
 cōpuls'. r. l. is cui. s. q. legatorū. ff. in pos. lega. **D**e primo dicit
Ro. q. sub illo. r. c. cōtinētur illa q. sunt de natura cōtract'. hoc ta-
 mē no. p. batur in lege. s. dicit q. sub illo. r. c. cōp. r. e. dicitur illud qd
 e deficit in lib. sermone. fm consuetudine loquendi e. in illa mate-
 ria. s. qua loquimur. vel in simili. hoc probat hic in litē veniunt.
 s. petirā. s. o. pet. her. j. ea. l. s. nūc de leg. nā per istud r. c. cōp. hē-
 dicitur verba testamētū posita p. **B**allū. huc infituat filij. r. substi-
 tuatur nepos. vt dicit **B**all'. huc in simili instituat nepos. r. substi-
 tuatur j. nepos. vt hic. **E**t per hoc dico. q. si p. cecēsit instrumē-
 tū emptionis extēsum. r. sequatur instrumentum locatiōis breuiā
 tū p. hāc dictione. r. c. ille clausule que sunt cōmunes ad instrumē-
 tū emptionis. r. locatiōis. i. elligitur repetite per hāc dicit. nē. r. c.
 sūt em hūiles hi cōtractus. l. i. j. s. loca. **S**. hic est aduertēdū.
Tan notari' q. sumit instrumentum ex illa abbreviatura debeat ex
 f. d. e. r. **S**pe. id. s. ostēdo. ver. qd si abbreviatura dicit q. sic. **E**go
 g. dico. q. si q. dē est cōtract' vel act' q. debet celebrari i scriptis:
 r. tūc nihil d. r. add. totū em extēsum debet pzi' scribi. l. cōtract'.
C de si. instr. **E**t i. deo errāt' notari' q. dicit se rogatus d. appella-
 tiōe vel sententia. nisi primo totū sit scriptū. **Q**ueda sūt instrumē-
 ta no celebrata in scriptis. sed in scriptis redacta. r. tūc dico. q. p.
 notariū no debet extēdi. qd enim cōtinuāt sub illo. r. c. est dubiū
 r. est in estimatiōe iudic' pcedētib. r. sequētib. l. si seruus
 pluriū. s. si. j. d. l. j. volūtatis. C. de fidet. r. l. cū p. cum im pte
 ca. de l. j. **D**ebeo ergo notari' habere exemplare prout facit. r. hic
 vtimur q. notari' no extēdat. **S**i vero in libro protocollo r. p. cē-
 deret instrumētū extēsum. ad quod versimiliter debet referri illud
 verbi. r. c. d. s. notari' q. de illo facere copia. videtur cum illa pars
 etic cōmuni sequētib' imbreuitaturis. q. ad illa referatur. vt vi
 det hic istud. r. c. referri ad pncipiū. vbi sūt illa verba extēsa. me-
 rito facienda est copia. l. i. q. ex arg. etari' s. si. titiū. s. de dē. si est
 dubiū qd importaretur sub. h. r. c. p. dicit' et parti q. posset cōpel-
 li ad rēficiēdū instrumētū d. nouo. vt no. in l. chyrographis d. ad
 mi. tu. **E**t r. secundū. r. c. scribit' lōgum. r. habet in oratione v. r.
 bū vno rogatur. tūc si illud. r. c. referri ad aliq. verbū detēmi-
 nate ad illud reducit. r. secū dū illud determinatur. l. nam qd. s. si
 q. cōpulsus. j. ad **Z**reb. r. l. ita. s. q. quoties. ad tre. s. loc. l. itē
 q. r. itur. s. exercitu. **S**i vero no habet certā etiā limitationē. l. r. itē
 cōp. r. e. dicit' omnia que sunt de natura cōtractus vel re sup qua
 appōit. l. ceterozū. j. d. s. sig. r. l. i. duo pat. d. s. si q. s. iura verit.
 s. de iure iu. p. ro hoc extra de l. ob. vl. cōstitutio. ex. h. b. i. d. in
 die. **S**. qd si no dicit r. c. s. dicit r. r. l. i. q. s. d. idē est dicere. r.
 l. r. ceterozū. d. ver. sig. **Q**uero. qd' si dicit. infra
Resp. significatio hui' est. q. scribes intēdit ommittere aliqua q.
 erāt in medio. r. assumere aliqd q. erat infra. l. j. s. ad l. a. q. uil. **E**t
 pater quasi in omnib' decretalibus vnde no habet illa significa-
 tionē quā bz dicitio r. c. quia per dictionē. r. c. volo dicere illud. q.
 omitto: per dictionē r. infra. significo illud q. volo omittere. -

no. Jo. an. de primo genitus Regni. in c. si pro te. c. quavis d. retri. in vj. z ibi in recollectis meis notavi. z vide Bal. l. i. h. c. de iu. z fac. ignobis. vtrū iudicet venietib' ab intestato. l. nam ita diuus ff. de ado. do. Benedicti. vbi n. l. ff. ff. de iure. aur. annula. Pet. de Zinc. Dominus de sancto Lem. in c. quavis. de rescrip. li. vj. Jo. And. in c. sine culpa. de re. iu. in vj. Jo. an. i. q. filius suis. in ti. qui filij sunt legi. z vide do. De. in conf. cl. vj. Bal. in l. quo tico. C. de here. inst. z in l. h. C. de serui.

1 *P* O M A. *C* *P* rinceps. Glide Alex. cons. l. xlvij. in ij. vo. in fin. con. xl. et seq. in ti. qui filij sunt legiti. Et sic. in repeto. in verbo legitima Bar. cons. xvij. j. vo. vide etia Alex. cons. l. j. ro. z con. xv. eo. vo. Dan. cons. cl. xj. z vl. col. j. vo. sed. con. xij. j. vo. de k. a. in l. h. C. contra sus vel vii. pub. Alex. cons. pen. v. vo. y. el. c. que in ecclesiarm. de cons. Barb. cons. l. h. j. vo. aliqua p. Fel. in c. cum olim de re. iu. Bar. cons. l. iij. in ij. vo. z con. l. vij. y. vo. z con. l. i. j. eod. vo. Ro. in materia cons. cl. iij.

2 *N* epos ex filio spurio potest institui per aum. z quomodo ad hoc in testamentum valet.

3 *P*ersona patris non nocet filio.

4 *I*nstitui aliquem contemplatione alterius. intelligitur dupliciter.

5 *Q*uid sitis. *H*allu circa casum. z alius in terminis patet p se declaratur ex seq. Et dicitur reddiderit. subaudi notatur ipse filius. Op. z videtur qd iste casus pertinet ad legem Aeliea q. r. dicit. illis iuris. Sed qd nepos nascit viuis.

6 *V*triusque. sano z patre. prout dicit lex Aeliea. v. j. ea. l. s. nunc de lege. diuis timore gl. tripliciter exp. nit super verbo. deinde.

7 *T*ene tertia ex positione. vt exponas. illis viuis id est illo viuo. b z hie pertinet ad consilium Halli. fm duas primas lec. pertinet ad primum caput legis Aeliea q. r. dicit qd est contra text. qui dicit nam hic casus ad legem Aeliea non pertinet. Tamen gl. e. vlt. circa si. videtur tenere p. cedens. q. videtur contra text. vt dixi fm gl. que est j. ea. l. s. si eius. determinat q. quicquid dicitur a prin cipio vs que ad s. nunc de lege pertinet ad consilium Halli. vnde tene dictam. tertiam ex positionem.

8 *U*ne p. hinc glo. polit in hoc s. tendunt ad positionem casus. ideo non recto. Quero an iste casus qui ponitur hic sit interpretatio. z suppletio ad senten tia Halli. vel hic casus similis ex p. z dicit qd est humilis ex p. z sic sicut dicitur est i. p. cedenti s. r. illam tene. *U*ltimo Dy. super bac lege dicit no. ar. ad questionem de nepote. ex filio spu rio. dominus An. de Pisis dicit nescio vnde Dy. voluit trabe re istud ar. Ego dico qd Dy. voluit dicere. sicut filio subducto de medio pot. institui nepos. z ita nepos ex filio spurio qui nunquam videtur fuisse in medio. *E*t p. hinc declaracione qz hic. s. loquitur. quando est dubium an filius sit in in medio. hoc est. an reuertat ab hostibus. *P*ono q. quam de facto habui. Quidam habebat filium spurium z ex eo nepotem. que filij spurij fecit legitimari a quoda. omite dubitat an illa legitimario valeret.

9 *P*ropter qued. que ad p. resens omitto. *P*ropter illud dubium qd fit in consilium a me qualiter possit testari. *V*trū q. testaretur sic talem meū filiu mibi b. d. e. instituto. z si ipse capere no possit ex aliqua causa. sic instituo herede talem nepote meū ex eo. ita qd ad patrem eius nihil possit pertinere etia ex causa vsufructus. z ita ille fecit testamentu. Si legitimatio valeret. non est dubij qd testamentum valet. z filius est heres. Si legitimatio no valeret. dico nihilominus qd testamentu valet z istam formam ponit tex. i. l. iij. C. de ber. inst. no ergo vitia testamentu ratione forme. So li ergo remanet dubij. an nepos ex filio spurio sit institibilis q. querit Dy. hic. nec plus dicit. *U*l. querit idem in l. h. c. natura lib. *I*n nepote enim ex filio naturali est test. ibi. i. nepote vero ex spurio q. r. gl. ibid. z gl. antiqua ibi non respondebat. postea fuit facta additio f. r. Secur. qui di. idē in nepote ex spurio q. possit institui. *U*l. y. refert Qdo. dixisse nepote no posse institui sed no est verū vt patet in lectu. *Q*do. imo relinquit sub dubio. *R*ofr. dist. putauit hac q. sione z determinauit sic. *S*icut ille nepos est magnus z adustus. ita qd possunt esse aliqua merita apud auū. z sic videt ipse contemplatione institutus. z valet institutio. *U*l. erat infans z parvus z tūc videt cōtemplatione patris sui. Non enim aliter. eum notū habebat. l. sed si plures. s. in arrogato. o. vulgari z pu pillari. z l. si forte. de l. astr. pec. l. ii ergo cōtemplatione filij spu rio facta videatur institutio no valet. sic videtur institutus filij spurio per media personam. l. j. C. de naturali. liber. Spe. in ti. de succ. ab intestato. s. j. ponit disputatione *R*ofre. Ja. de Bel. niso disputauit ista questionem i. civitate ista. z eam ponit in l. j. C. de na. lib. z soluit cotrarium. z determinauit qd talis nepos potest indistincte institui. per l. h. c. d. natu. libe. z no prohibet nisi filius spurio institui. z non reperitur prohibitum de alio facit q. notat glo. in a. ubi. quibus mo. na. est. sui. s. h. in fin. *P*ro hoc quia filij spurio pot. a fratre accipere. l. si ti. qui. j. de vul. z pu pillari. *E*go reduxi istam questionem ad tres casus. *P*rimo

quoniam constat q. nepotem non institui contemplatione vt in testam to facto fm formam quam s. possit. Secundo. quando dicitur q. instituit nepotem contemplatione filij. Tertio. quoniam est notum. C. de ma casu valet institutio line dubio *P*robo de re. iu. p. ar. p. demum nocet filio ex his que ex persona patris descendunt. In his que filius alunde habet. l. i. de interdi. z re. de. i. de. i. de. i. nepos succedit ano ex p. sona sua ex institutione facta de fratre persona patris sui. ergo z. *P*roterea si filij depositari capere. sicut spurij. z in no nocet nepoti. s. priori. s. m. l. i. q. contra. *P*roterea pater hereticus non nocet filio orthodoxo delicti eo nato. l. cognouimus. C. de here. z antib. idem de testam. non nocet nepoti. l. iij. s. si emancipatus. de contratab. C. de testam. l. si quis filium z per Dy. in c. non debet alij que de re. iu. in l. ibi. vj. z dixi in l. in suis s. eo. *P*roterea maritus non nocet filio in his que pro filium patri non acquiritur ab fratre. z l. qui contra. j. de iurepa. z laqueri. infra de be. bo. in casu propoisto pro hie nepotem non querit patre vt patet verbis testatois ergo macula p. tis sibi non nocet. *P*roterea testato. expresse loquitur non potest videri fraudem commiser. l. si quis locuples. infra de manumif. fed. in p. p. p. p. tot. e. p. esse dixi q. nolebat ad filium aliquid p. tineri. *E*t per hoc repodetur ad ratione *R*o. qui dicit qd videt filij contemplatione patris. q. vbi merita non p. ce. l. i. vlt. p. p. q. non est institutus contemplatione patris. vt dixi. *U*l. dicitur quem institui cōtemplatione alterius potest intelligi duplex. *P*rimo. vt alteri acquiritur. sic illa est pro forma causa institutionis. l. sed si plures. s. in arrogato. l. de vul. z pupill. *S*ecundo potest intelligi contemplatione alterius hoc est. qd ex causa remota potest intelligi contemplatione alterius. *P*roterea contra. *R*ofr. est qd non requiritur notitia heredis scripti. l. extraneus. hered. inst. l. ergo habet notū z delictum nepotem. q. vbi nihil ad propoistum. quia etiam incognitus possit institui. clude ergo qd iste nepos debet habere hereditatem. etiam si fuit per ces magnos doc. istam partium. l. per d. e. i. eo. *B*ut. z per dominū *R*ay. de Floz. quibus fuit nullus. *C*idenda. z ita fuit iudicatum. *S*ecundus casus. q. in arbitrio quod contemplatione filij spurij nepote institui. vt ibi dicitur z tunc certū est q. non valet. l. j. C. de natu. h. *E*t ritus est quando dubitatur. *U*l. querit dicit *R*ofr. credo. q. nepos gatur institutus nomine sui non patris. *P*rimo per legem. quis non psumitur delinquere. l. merito. s. pro socio. *S*ecundo per tex. in l. h. in prin. j. de his qui. vt in dig. *S*ed quere. *P*eruenit aliqui an institutio vitiet false in vsufructu. *U*l. per patri per filiu quez habet in potestate. *U*l. dicit q. in glo. in l. j. in fin. s. de a. t. b. t. ut. z per gl. in l. i. m. p. b. er. m. i. talis. determinati in l. j. s. de a. t. b. t. ut. z in l. i. m. p. b. er. m. i. vadi ad istud. q. ex eo qd vsufructus no potest queri patre. eto. nec per obli. qum. l. quod conditionis l. j. de dona. cent. tis. z l. si infra de vulg. z pupil. quod remanet apud meo institutum qui habet p. potestatem : dicam forte in l. j. de a. t. b. t. ut. z itate tutorum.

ADDITIONES.

a *A* M D. B. A. R. *C* *Q*uid sit is. *U*l. no. g. interest. *R*epublice nomen reperitur. fm Bal. hic. *E*t no. hic secundū eum q. institutio ponitur pro suppletionem. vide gl. in j. ff. de origi. in q. i. z alij. no allegat in l. omnes populi. de inst. z iu. *U*l. ad hoc declaratione. l. j. s. q. amuis. de ven. in spici. vide cum ibi q. que est in ti. de rescrip. q. l. iij. littere excoziales loquuntur. *U*l. dicitur tamen vni pot fieri commisso. *S*icut q. volunt do. con. cl. v. q. si appareat subscipio mercaris qui dicit. *U*l. socij. non per hoc dicitur falsa licet vni tantum habere t. Et facit idē quod voluit cons. i. quod state statuto. quod plures filios possit certo modo testari. quod si quis habet filium z vxorem pregnantem. dicatur habere plures filios. tra facit quod voluit *A*ld. co. filio d. x. q. si testato. z i. m. posthummum institutus forozis. qd si vñ? solmacetur. z i. m. quod sorozes non admittentur. *A*ntem verbum sing. numer. verif. sicetur in plurali. vide *P*de. de anc. co. s. x. i. i. ling. eccl. x. i. *B*bb. con. l. iij. inci. autem *R*ay. *E*t in q. m. tangit. an statutum puniens comittentem maleficiu comp.

10 *E*t ex eo nepotem. *A*ld. con. l. i. *D*icitur. *B*al. cons. l. xxxi. verba. qd capere non pot. principi quadoque illum per spurij ex filio legitime. *S*icut dicitur *B*al. hoc aliegetur in cons. *E*ccvj. lib. ij. *U*l. con. l. iij. *U*l. in l. h. c. d. ne detu. non instituat ab ano p. p. *M*A. *C* *S*ed quere. *I*n glo. an verba faciet heres. *E*t non natus pot. institutionem non suspendit. *P*ropter appellacione con. *I*n appellacione venit.

Instituen.

dimonio testamenti vsque a statum generale quo a do. d. h. uis ordinatio quo est d. vime gl. secunda ibi. *R*us. *E*t p. p. videtur in l. iij. sub conditione. q. in prin. *E*t conditio hie no suspendit quoniam non pot. institui sub ce sub conditione. b. si tñ pot. dicitur. vt s. col. cum possit nitte eius non suspendit valet. qz beres non nomi nisi. z libemus. C. de testam. aliquo certo signo. quos. s. beredes. *U*l. *Q*uod casu incidit in viti ano exemplo hic sufficiet. *D*onec nepote tantum. *D*icit q. q. certa scitna dicit. vol. personae. *Q*uod patet. qu. possit ordinacione general. ligunt doctozes nostri. z *U*l. fatum nepotis no cōdinc. tur genere hic glo. in fin. *F*u. tantū. p. hoc videtur habere colligunt ex bac lege tota. *P*os. *U*l. etiam in dispositione filio instituto. nepos qui su etiam ipse eliet institutus. v. lege. *C* *I*n p. p. m. u. d. potest cotinetur pro nepos libet est nepos. z solum ad a secundo. z ab alterio. l. d. d. arat. z infra de verbo r. dicit est casus in nostro

dat mandatum, vide pulchre Bal. consi. lxxij. ij. lib. super statuto Medico, quo cauetur, quod homicida capite puniatur, ita ut sita tum noziatur, an habeat locum in mandato.

¶ Tamen gl. vide sed. cons. lxxij. Bar. consilio cxxv. Ant. de bu. consilio xxx. in n. dubio.

¶ A N D B A R. Quidam habebat. Ad istud an sint citandi, vide Bal. in l. na ita diuus. de adop. fo. And. in ti. de suc ab intesta. in fi. do. Ant. in c. per. venerabile. qui filij. sint legi. Bal. in l. ij. de in. fa.igno. do. Ipe. in c. j. de suc. ab intes. et vide In. in c. mili. cu. puid. s. pe. de renuncia. et vide. An. post ldo. in c. veniens. de h. pbyter. vbi dicitur in dispensatione non requiritur citatio par. tis, pondera bene, qz pot sumi cautela, vt legitimeur per viam dispensationis, et vide de hac materia q no. Bal. in l. cum quis. et in l. comunitu. C. de na. li. z in l. h. C. que in frau. pa. z in l. j. C. de tu. au. an. z in l. quanquam. C. de ne. in. rescripta. C. de p. i. impe. off. z in l. de nobis. C. de epi. z de in. cons. in c. verba. l. e. s. aris ita dicitur vbi dicitur, qz si filius se immiscuerat successioni sibi naturaliter debet, qz comes non pot legitimo pcedi ca re filio, sed si se non immiscuerat. Nam dicit considerandu in suo ins deliberali. cu antiquioribus. C. de tu. deli. z in trans. mittendi. l. apud hostes. C. de suis. z legi. z idem consiluit Bal. in suo consi. in c. de potestate principis. et eide voluit in l. presbyte. ad fi. C. de sacro san. ecclie. z idem sentit in l. j. C. de in. au. an. z in d. l. nam ita dicitur. et vide que remittit ad Bal. in p. oc. l. odicit.

¶ Ex eo nepotem. Vide late Alex. cons. lxxij. z Ben. de p. ter. consi. l. ij.

¶ Dicitur Bal. consi. cxxij. ij. li. laudat consi. Bar. z subdit, qz illa verba, cu capere non poterit operatur, vt pater consentire videat principi, qua loquendo quem legitimum, Quid autem contra, an nepos possit? ex filio legitimo possit institui. Sede. cons. lxxij. tenet q sic licet Alex. hoc alleget quo ad nepote legitimum ex spurio. Bal. in consi. cccxv. lib. ij. videretur tenere quod non, hoc clare tenet consi. lxxij. v. lib. ne detur filio peccandi materia, limita tamen nisi instituat ab auo propter merita probentur.

¶ P O M A. Secundus casus. Vide Alex. in consi. viij. ij. vol.

¶ P O M A. Sed quero. Vide Alex. in l. qui in aliena. s. interdu in glo. in verbo, faciet heredem. in fi. de ac. herc.

¶ Si uis non natus potest institui sub conditione, que tamen in institutionem non suspendat.

¶ Nepotis appellatione continetur pronepos, z abnepos.

¶ Aut appellatione venit proavia.

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Primo ponitur breuis ordinatio testamenti generalis, q ad casus, tamen poterat esse dubium vtrū esset generalis quo ad ip sonas. Secundo illud dubium determinat dicens predictam instituti onem esse generalem q ad casus tamen poterat ac si usus esset quibusdam verbis generalibus q dubitationem habet, z hanc leg. videtur tenere secūda gl. parna. Secūda ibi atq; etiam. Et in ver. atq; etia. pone casum an ista verba comprehendat omnes casus z personas, z sic nō est nouus casus, s; expositio predicto rum. Non ob. s. ead. l. s. i. acm credendum, quia ibi dicit nepote qui ex eo filio nascetur, merito nō comprehendit pronepotem, quia nō nascetur ex eo filio immediate, hic vero instituit pronepo tem simpliciter, probatur s. l. proxima, s. si qz ex certa. i. r. f. ad

¶ talind qd dicitur, an appellatione filij contineatur nepos. Et dico qd non, vt s. de testa. tut. l. quid si nepotes. z l. si qz illa. s. j. eo. tit. z ibi not. p gl. Et quare appellatione nepotis contineatur pronepos. Dico qd vnum continetur in alio propter identitatem nominis, licet cum quadam additione, z illa nota adijci tur causa denotandi ordinem. Pro ista habes argumentū in l. in suis. s. eo. Et pro hoc gl. in l. i. l. illa verba. optim. s. p. u. i. ff. de ver. sig. s; filius, z nepos sunt nomina pro filio extranea z inde est qd dicitur s. de test. tut. l. quid si nepotes, aliter enī filij, aliter nepotes appellantur. Ad secundum dictum eorum qd h ac lege, pbatur, quod nepos non cōtinetur appellatione filij, dico qd ipsi dicunt minus mendacium, quam vnquam dixerunt bo mines, qz ista lex non probat aliquid an appellatione filij conti neat ur nepos, tunc enim habet locum quādo simpliciter profer tur filius non respectu certe persone filij, s; ista lex loquitur quā do filius fuit institutus nominatim, vt si dico, istum filium meum qz tunc non est dubium quod ad alium non extenditur, vt nota, glo. in l. i. quis itas. j. s. de testamen. tut. examinaui plenel. libe rozum. j. de ver. sig. Et modo ad propositū a capite legis vsq; in fin. nō nominat certam personam filij nec simpliciter ponit, z sic non continetur nepos sed quādo simpliciter pferitur filius, non dico hic quia esset vna lectio. ¶ Dicemus in lege, quid si nepos

¶ s. de testa. tut. ¶ Ang. appellatione autē cōtinetur quia qd

¶ eo propter identitatem nominis q sic, per. l. quas allegauit s. in identitate nominis quas not.

ADDITIONES.

¶ Institues. Dicit hic Bal. quod omnia iura loquentia i. men te capto, habente locū in furioso, quod bene no, pro intellectu l. humanitatis. C. de impu. z lex facto. C. de vul. z pup.

¶ P O M A. ¶ Sub cōditione. Adde in quantū Alex. ad. hic dicit, q spurio pot institui si legitimum abitur, quod idem voluit Baldus pro. aleg. cō. l. cccxvi. Et in quantum institui possunt spurij, vide Bal. consi. ecclxx. in fin. iij. lib. Et an succedat matri. e. l. cō. s. cccxxvij. Et an spurio possit legitimum ad dandū voce, vela d presentandū ad ius patronatus p eundem cō. l. cccxxij. eo. l. i. P O M A. ¶ Colligunt. Vide Alex. consi. j. vol.

¶ Nepos. Adde an appellatione filij cōprehendat nepos Ba. consi. cxx. j. lib. z consi. ij. iij. l. z cō. l. lxxvij. l. i. cō. l. cxxij. ij. l. i. An. cons. lxxvij. l. i. cō. l. cxxij. ij. l. i. An. de l. ast. consi. cxx. z seq. And. Sic. cons. lxx. lxxij. ij. l. i. l. cō. l. x. fo. de ana. cō. l. xxvij. Ro. consi. cxxix. z consi. cccxxvij.

¶ And. Bar. ¶ Circa primū. Et vide An. ad q. an anth. matri z anie. habeat locū i proavia. z vide hic Ba. an appellatione filiozū veniant nepotes. z vide hic etia eundem Bal. an pater teneatur reddere filio ratione administrationis.

¶ P O M A. ¶ Dico contrariū. Videatur idē Bart. in l. liberozū. de verb. sig.

¶ Proavia. Adde in quantū Alex. hic cōcludit q appellatione autē venit proavia an appellatione patris veniat patru? magn? Bald. consi. vol. v.

¶ Provisio Balli nō hz locum in eo qui nascitur post mortem vtriusque, scilicet patris, z au.

¶ Fictio an possit fingere, q est impossibile de natura.

¶ Ino Balli appellatur ius antiquum.

¶ Regula Latoniana nō habet locum ad leges nouas.

¶ Institutionem comprehendere, quando certū est sed ignozatur que actor non cogitur ex primere.

¶ Si eius. Itē incipit quarta pars prime partis, in que ad s. in omnib. z primo legam vsque ad s. formā. ¶ Primo ponit vnā questionem, Secundo aliam, Tertio determinatio nem. Secūda ibi quod querendum, Tertia ibi sed cū testamē tū in terminis casus est clar. z patebit ex sequentib. ¶ Nota ad illud noli pl? sapere quā oportet sapere de renūcia. ca. j. lib.

¶ ¶ No. post anā habemus determinationem, l. nō est necesse Bar. super. j. Infoz.

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

¶ Incipit tertia pars huius pzi

rone vt in... ando collat... fecti p... s defend... di. z rele... facta de... portan... et. s. l. i... tio orib... b. idem de... eberedat... ab. z c. de... det ali... rea macul... ac puru... ira de bo... patri vt... et. p. r... idem com... in. p. p... tincere. e... qz videt... c. l. r. t. app... t. Aliter... Alti d. p... na causa... pupil. Sec... de est. q... cum am... cet tu... is. tam... y socio. J... io n. p... of. est. q... extranc... item. p... tet in... tem. z ita... der com... it illa... ; nando... t. vt ibi... er tunc... qz nepos... p. p. r. g... loco. Sec... ed. qz... r. p. r. u... r. u. q... t. qz in... t. qz in... ber em. s... 5. am... ueri pat... dona. con... apud nep... e in l. j. in

publice net... ec arbitri... i qz inter... ti. in. quā... Quādoque... cum hic... a de c. c... quātur... olunt do... icat. Et... abeat... , quod h... es habet... es filios... ito: subst... ur: z mot... m. singul... s. xxij. z... quātum... m. comp...

Quarto tollit vna dubitatione circa pmissa. Sed a ibi, ita inter
 preta dum. Tertia ibi, bene. Quarta ibi, nec solum. ¶ Opp. q
 hic casus fuerit pmissus. p. xori. s. ibi. et hinc patre, et. Sol. q
 dam tenent q. reprobaui. et ibi debet exponi. vno patre, scz. sui
 patris. Opponitur ad secundam partem dicitur hic ita interpretat
 dum. Contra q. rillad comprehenditur ex verbis legis no ergo
 est necessaria interpretatio. Sol. hic sumit interpretatio. Le. cla
 ro. Simile in l. s. q. operas. i. ad tex. z. s. de ori. iur. l. i. ¶ Opp.
 j. co. s. ille casus. Sol. hic in nepote qui tpe testamenti erat na
 tus, ibi non. ¶ Ultimo op. s. e. l. in prin. vbi no est necesse q. sic
 institutus, vel exheredatus. Sol. vt dicit in s. ide. credendum. in fi.
 ¶ s. declaratio quero, qd de ple descendente ex filio natura
 li vel bastardo, an ipse, vel geniti eius debeant institui, z. si no sint
 an ali q. rumpatur testamentum. Et dico domini q. licet in ali
 quo ab intestato succedat, vt in auth. licet. C. de natu. lib. tu factio
 testamenti aliqd petere no possunt vt in glo. not. in l. j. in prin. in
 gl. natu. ale. z. j. de cotratib. ¶ Venio ad veru. z. bene. ¶ pp. v.
 nes no bz heredem. l. j. s. de her. vel actio ven. z. l. j. p. herede er
 go aliq. vno. qd non potest delinere esse suos heredes. R. n. filij sui
 dicitur sui heredes etia in vita patris sui, licet in vita pris dicitur
 dicitur sui. s. e. J. d. em est heres q. dicitur. ¶ Dicit em ab her. qd
 est dicitur facti j. de her. insti. l. bis vt bis in prin. ¶ Quero ergo
 p. dicitur aliqd Titio, z. suis heredibus, vtrū ita ista verba, suis
 heredibus, debeat intelligi de filijs tantum, q. videtur a calum
 huius legis, vbi dicitur, l. quis ex suis heredibus, q. ad eos ta
 tum, q. tenent p. m. u. locum, referatur. In s. num videtur q. etia z
 heredes quolibet extraneos alterius appellamus suos herede
 des. C. de legat. l. in annalibus, de verb. sig. l. sciendum. z. ita qd
 die quandoq. illa verba suis heredibus, referunt ad tps vi
 te eius de q. loquitur, z. tunc semper intelligitur de illis liberis
 qui tenent p. m. u. locum vt hie na in vita non habet quis here
 dem, vt dicitur est. ¶ Quandoq. illa verba referuntur post mortē
 eiusdem de q. loquitur, z. tunc quandoq. illa verba p. feruntur cir
 ca filios q. de sui natura non transit nisi ad filios vt in fundo. q.
 tunc debet intelligi suos heredes, id est filios q. vtr. colla. de suc
 ces. sen. c. j. z. no in lex. factio. s. h. i. ad tre. z. par. ¶ In l. in coue
 nionalibus de ver. obl. l. licet. ¶ De z. factio. de Ra. alter dicit et
 male, in quadā q. qua q. ponit. in l. liberti libere q. C. de oper.
 lib. ¶ Vero illa verba referuntur ad rem que de sui natura tra
 nsire potest ad quolibet heredes, tunc quandoq. illa verba expri
 e manent a recipiente quandoq. a cōcedete. ¶ P. o. casu intelligit
 etia de heredibus extraneis. l. stipulatio ista. s. h. q. s. ita de ver.
 ob. j. acti s. de p. ba. l. pactu. cum si de eo casu quādoq. a con
 cedente vt vna testator vel alius concedens, tunc si qdem in tel
 ligendo vniuersaliter de heredibus resuleret iniquitas z. s. me
 tem cōcedentis, tunc assumimus, heredes id est liberti. l. ex
 factio. s. h. ad treb. ¶ Vero illa iniquitas q. no resuleret, stat p.
 pue, vt omnes heredes cōprehendantur etiam extranei. l. in an
 nalibus. C. de legat. z. d. l. sciendum de verbo. sign. ¶ s. dices q.
 l. in annalibus est h. hanc distinctionem, na ibi loquitur in lega
 to anno, q. de sui natura non transit ad heredē, ergo debet in
 telligi de heredibus id est filijs. ¶ Respo. verba mea dicunt aut illa
 verba proferuntur saper re de sui natura transmissibili ad here
 des vel no in in annalibus. res que legatur, vel quantitas de sui
 natura erat transmissibilis ad heredes sed transmissio impo
 diebat conditio que est in legato anno, non naturā rei legate.
 Vere ergo proferuntur sup re de sui natura transmissibili ad he
 redes. ¶ Quero vtrū heredes heredis extranei k dicti Titij ad
 mittantur no hie cōmissum. Videt q. sig. d. l. in annalibus. C.
 de lega. In s. num videtur q. debeat intelligi d. filijs q. alias resul
 tare in iustas z. cōtra mentem testatoris. Sicuti enim predict
 legat filium vnum Titio ita heredes filij predicti vltra here
 des Titij, matrem cōtingeret q. heredes filij essent de agnatio
 ne testatoris heredes Titij essent extranei q. no est p. sumendū te
 testatorem voluisse arg. j. de condi. z. demo. l. Publius, in fi. z. id
 hoc casu intelligi su institutus Titius z. eius heredes scz. l. j.
 Et ita videt sentire Rychar. ¶ Bal. in quadā sua disputatione.
 ¶ Et hoc apparet sol. questionis quā faciebā. s. eo. s. quidā res
 cte. q. h. testator dicit substituo Titij z. eius filios z. heredes se
 cundum rigorem verborū deberet intelligi filios tantum vel he
 redes tantū. ¶ s. z. copulatiua cadit inter duo adiectiua seu
 inter duas qualitates nec habet respectū vni q. substantie, ergo te
 lea tamē adiectio. j. de leg. sig. hoc tamen est verum si resuleret
 sensus in congruo, z. s. mente testatoris, vt dicit. ¶ Quero istis
 casibus in quibus dicitur cōprehendi ad heredes extraneos an intel
 ligitur de primo herede tantū an de omnibus in infinitis. Qui
 dam dicunt aut dicit tibi inoque heredi z. intelligatur de primo
 heredi iustas, C. de usufruc. Aut dicit tibi tuisque heredibus, z.

intelliguntur omnes l. sciendum de ver. sig. hie distinctio videt
 cōtra l. in pluribus, j. de leg. h. z. j. de le. ij. l. si plures, vbi no est
 distinctio vtrum nomen heredis proferatur in singulari aut in
 plurali. Sic ergo aut bec appellatio adicitur circa re que de sui na
 tura a herede non transit, tunc de primo intelligitur, d. l. an
 tiquitas: an super re de sui natura transitoria ad heredes, z. o. s.
 cōprehenduntur nisi in casibus. l. sciendum. de verb. signi. z. C.
 de lega. l. in annalibus intelligendo es. vt dicit s. Sed cōtra pze
 dicta facit s. o. usufruc. aceref. l. si quis Titio. Sed intelligo q.
 tibi de mente testatis apparebat, facit q. dicit in cl. ex facto. s. h.
 ad treb. Quero circa istam partem, quia ista verba sunt defecti
 si quis ex suis heredibus suis esse dicitur, quomodo dicebatur
 vltra in lege. Uellex. ¶ s. supplet. si quis ex suis heredibus su
 delierit, succedentes in locum suorum, instituti testamentum no
 rumpat, vt j. g. videndum. ¶ Vel dicit quis ex suis heredibus esse
 delierit, nec ob id minus ratum sit testamentum q. in locū primi
 succedit, vt probatur, j. ea. l. s. ille casus. Venio ad veru. nec so
 lu et videtur q. no sit necesse q. primus institutus vel ex herede
 tur, vt dicit s. ca. l. in prin. Sol. vt dicit s. ca. l. s. idem credendum.
 vtrū, nam z. si filius, z. s. in omnibus.

ADDITIONES.

- a ¶ Doma. ¶ Etiam si parente vide ad istum ter. Alex. cōf. c. viij.
 v. vol. z. cōf. c. xij. co. h. co. vo. ¶ Aduerte q. Bar. in hoc. s. etia si
 parente inuoluitur vito cōtractus secundū alienos. Sed pro
 lo. vide concordatiam quam posui in margi. ad l. vt iustitiam adi.
 s. h. liberti. de ope. lib.
- b ¶ Conceditur. Vide Alexan. consi. xij. j. co. h. vol. z. cōf. ix. co.
 volu. z. consi. x. v. iij. volu. cōf. ix. cōf. l. c. viij. ad fi. co. vol. iij.
 z. consi. xx. in prin. in v. vol. yel. in c. in presentia. de proba. 3m.
 consi. xxj.
- c ¶ Ex ius heredibus, vide Fel. in c. in presentia. de proba.
- d ¶ Ad filios, z. de inquantum Alex. limitat, si dicitur ut ad
 quoscunq. uel, quia tunc etiam extranei comp. yehenduntur, q. idē
 voluit Bar. cōf. lxxx. inci. Danutus, j. l. vbi dicit, q. vigore il
 lozum verbo, nō cōprehenditur per fone incapaces, id est vel
 natura vel moribus, ibi vide, quia est pulchrum consil.
- e ¶ Primo casu, Adde tu ad hunc casum, z. vide Alex. in consi.
 ix. h. vo. z. ibi ponit concordantiam.
- f ¶ Doma. ¶ Secundo casu, Faciunt que no. Fel. in c. h. de ex.
 ce. di. alie. Bar. hie.
- g ¶ Doma. ¶ Illa iniquitas. Vide Alex. consi. ix. h. vol. z. cōf. l. vj.
 secund c. vol.
- h ¶ Pau. ¶ Est contra Aduerte q. Bar. hie no opponit s.
 stipulatio ista, s. h. quis s. alle. que loquit de stipulatione vfu
 factus, z. hie de re que de sui natura non est transitoria ex natura
 rei salicet usufructus, z. ideo aduerte, quia Bar. in vlt. questio.
 allega. l. anti. iustas. C. de usufructo que lo. iust in eo casu in quo
 lo. iustas, s. h. quis ita dicit q. appellatio heredis adicitur cir ca
 rem que de sui natura non est transitoria ad heredes, z. hie vide
 tur libi pli contrariari.
- i ¶ Doma. ¶ Iuxta predicta Vide Alex. cōf. iij. vol. ¶ Pau. s. ca.
 consi. xxxv. ¶ Ro. cōf. l. vj. yel. in c. h. ver fallit quatuor de referip.
- l ¶ Extranei, Adde q. v. pe. in ti. de test. s. in primis. ver. si. d. q.
 semper in testamentis verbū heredes debet referri ad defecē
 tes. ¶ Pau. v. ro de ca. hie dicit quod licet sit magna auctoritas,
 q. pe. q. libi videtur cōtrario dicitur, quia largior interpretatio
 ne in testamentis quā in cōtractibus, subdit tamen q. iste artic
 lus est dubius, z. non aunderet cōsulere p. z. heredibus extraneis
 licet significatus verborū, imposter, q. no est verisimile q. testa
 tor de illis senserit. Ex his verbis colligere pot. q. Alex. no hū
 refert Pau. de c. nisi diuersa esset lec. sua, nec et a bñ. sentit, qz
 opi. Spe sequitur Bal. cōf. l. cccc. inci. p. ponitur q. ¶ Danfric.
 iij. lib. z. consi. c. j. inci. verba testamenti. j. lib. z. cōf. cc. xv. lib. in
 cip. viso testamento. Joan. ibi vult q. h. testator faciat testamētū
 in quo instituat vxorem, z. alium heredem, z. vtrunque ipsorū p.
 equali portione, cum hac conditione q. post mortē ipsorū dicta
 hereditas denentur, z. denentur debeat ad Titij, z. eius heredes
 pro duabus partibus pro alia vero ad l. an. cōtingatq. Titij
 viuis institutus decedere, nullis relictis defecēdibus, sed sozo
 re tantum euenit etiam casus q. aliter institutor decedat, q. so
 roz dicti Titij in nullo succedet, quia illud verbum, z. eius heres
 des, intelligitur de descendētibz Titij, non autem de sozoze
 z. extraneo, quia ita se habet communis vfu loquendi, de quo
 vide etiā Ang. in quest. Ryeb. ¶ Bal. de qua hie, per Bar. Bal.
 consi. x. c. iij. super his punctis, in h. iij. lib.
- m ¶ Dom. ¶ Et hoc apparet, Vide Alex. consi. iij. vo. s.
 Doma. ¶ Et hoc copulatiua, Adde Ang. hie, z. Alex. consi. ix. co. j.
 in versicu. tertio confirmatur in ij. vol. z. vide in d. consi. versic. z.

vero vtrū
 vero, vtrū
 i motio pas
 fo. ¶ s. q.
 ition de hie
 contingeret
 dosibile leg
 de leg. j. lib
 ateo p. temp
 usso ito temp
 g. tim ad m
 na. l. e. in
 e. eff. le. De
 uola mentio
 dicitur etiā
 der tam in pa
 im. die vt h
 ne. respicit
 in l. h. v
 isgre clam
 nis vt s. de
 d. cōdi. c. de
 Dy. not. p
 s. gl. vbi
 us accipit
 p. q. no nō
 ne de descē
 zo se de de
 is de descē
 nascitū
 sp. reb. de
 i. mne vt
 ulis debe
 ater sua
 debet etia
 ater etia
 C. de bono
 quā filius
 di. inter. de
 m referat
 se. l. filii d
 omum mod
 ne ab inter
 legat. s. q.
 no dicit de
 ex filio dicit
 id. l. i. v. de
 ff. h. v. de
 illam q. h
 miter refer
 hie macti
 referantur
 p. de. de. h
 o in alium
 sine bastar
 lo intelligat
 ite sine filio
 itq. extrane
 s. quomodo
 vnius sub
 aneus ant
 z. dicitur
 et esse q.
 hie tertio
 Belle. sig
 es. ¶ De
 id extendit
 quoz mod
 partes. p
 na. Tertio
 casu p. p.

